

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Pošto-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „NAS DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{16}$ strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Prosveta — dclo.

Prosvetna zveza je priredila v Mariboru tridnevni prosvetno-športni tečaj za člane fantovskih krožkov, odnosno mladeničkih zvez in prosvetnih društev. Tečaj je trajal tri dni: 3., 4. in 5. januarja. Obisk je bil povse zadovoljiv. Nad 50 fantov se je tečaja udeležilo. Kakor udeležba, tako je bila še bolj zadovoljiva vnema, s katero so mladeniči sledili izvajanjem predavateljev. Videlo se jim je na obrazih, kako se trudijo osvojiti si glavno vsebino tega, kar so jim podajali govorniki. Kar so slišali, so sprejeli ne samo kot naučne besede, marveč tudi kot smernice za življenje in delovanje.

Spored predavanj je bil jako pester. Predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec je tolmačil na osnovi papeža Pija XI. okrožnice »Quadragesimo anno« (»Ob štiridesetletnici« glasovite Leonove socialne okrožnice) poglobitna krščanska načela, ki naj bi se po njih preosnovača človeška družba. Z izrednim zanimanjem so se fantje poglobili ob predavateljevih besedah v spoznavo vprašanj, ki stoje danes v ospredju in nujno zahtevajo rešitev kakor pri drugih narodih, tako zlasti med našim narodom —

Podpredsednik dr. Jeraj je pojasnil idejo slovenstva, predsednik Katoliške akcije podravnatelj Jerebič cilje te akcije in način, kako jih je treba uresničiti, dr. Sušnik pomen društvenih knjižnic in kako se naj fant v njih udejstvuje, odnosno jih izkoriščuje, kanonik dr. Mirt važnost zadružništva in varčevanja, Marko Krajnc kmetstvo kot steber naroda, dr. Veble pomen naših občin in podravnatelj Hrastelj izseljeništvo kot našo rak-rano. Praktična navodila za delovanje fantovskih krožkov in prosvetnih organizacij vobče so dali: podpredsednik dr. Vatovec, kaplan dr. Meško in Geratič. O športu sta naučno in praktično predaval g. Leskovar in Štangl.

Mladenci, ki so s pričakovanjem pršli na tečaj, so se ob njegovem zaključku z zadovoljstvom napotili domov, kamor so ponesli s seboj načela, ki so bili v njih poučeni, ideale, ki so bili v njih utrjeni, pobude, ki jih bodo vnemale za delovanje v njihovem krajevnem in okrajinem področju. Ne pozabite, in to je opomin, ki je naslovlen ne samo na mladenci, ki so bili na tečaju v Mariboru, marveč na mladino vobče in na tiste, ki so za njih vzgojo in izobrazbo poklicani in odgovorni, ne pozabite, da je prosveta delo! Izobraževalno in vzgojno delo med mladino je danes stokrat

potrebnejše, nego je bilo kedaj. Saj vidimo, kako mladina surovi in propada. Kdor gleda to surovenje in propadanje križem rok, je za to soodgovoren.

*

Velika jc naša stiska.

Piše žena iz Slov. goric.

Piše se po časnikih in govor se na predavanjih, da vlada po svetu gospodarska kriza. Kaj pa naj rečem o našem kmetskem stanu? Ali ni v največji bedi? Mnogo je danes ljudi zlasti po mestih, ki ne poznajo naših razmer. Po mestih postopajo brezposelnii ljudje. Časniki poročajo o visokih številkah, ki jih dosega število brezposelnih po raznih državah. Na deželi pa bi bilo posla dovolj, ni pa dovolj takih, ki bi se dali zaposliti. V nekaterih krajih ni dobiti niti za denar služinčadi in delavcev. Siromak je posebno mlad gospodar, ki še nima otrok, da bi mu pomagali pri delu, pa tudi drugi ne morejo vsega

opraviti sami. Vse hiti z dežele v mesta. Tam je baje manj dela, več zasluga, in kar gotovim mladim ljudem najbolj ugaja: veliko prostosti in mnogo zabav. Dobrih dekel težko dobiš na deželi. Nekdaj so bile takšne, ki so se ravale po zgledu sv. Notburge, sedaj pa imajo druge zglede, za katerimi hitijo v mesta. Še težje je s hlapci. Tudi od obrtnikov bežijo mladi ljudje radi v trge in mesta.

O gospodarski stiski, ki nas tlači, ste v našem ljubem prijatelju »Slov. Gospodarju« prav velikokrat poročali. Ta stiska je res velika, smem reči: strašna. Naši pridelki so brez cene. Živila je vsak dan cenejša, krma živila, ki je primanjkuje, pa vsak dan dražja. Davki visoki, mesto da bi se razne davščine znižale, pa rastejo. Če ima kmetovalec plačati davka skupno 3000 dinarjev, od kod naj vzame denar? Za lepo kravo se danes komaj dobi 500 dinarjev. Prodati bi jih torej moral 6, samo da plača davek. Odkod pa naj vzame, da kupi sol, petrolej, obleko, orodje in vobče vse potrebuščine? Saj živila ne raste tako kakor gobe v lesu. Saj lepa krava doraste v 4 letih. Živeža pa komaj toliko pride lambo, da sami živimo. Bog nas varuj slabe letine! Če bo slabo leto, potem še le bo joj in gorje!

Ali se bo kaj storilo za nas? Pred volitvami sem slišala, da so nam obljuhljali, kaj bo vse novi parlament storil za rešitev gospodarske krize, posebno še gospodarske stiske, ki tlači kmeta. Mi čakamo na izpolnitve teh obljuhb. Ne davno pa sem slišala, da je nek izvoljeni poslanec na nekem shodu kmetom najbolj priporočal: »Štedite!« To znam tudi jaz sama, saj smo slovenske kmetiske gospodinje znane kot velike štedljivke. Toda kako naj štemo, če pa nismo dinarja vzeti v roke?! Če nimaš nič, tudi šediti ne moreš. Te svoje misli sporočujem Tebi, ljubi naš »Slov. Gospodar«, da jih objaviš. Če kmetska žena sredi svojega dela vzame pero v roke in piše v časnik, je to najboljši dokaz, kolika je naša stiska.

*

Angl. podkralj v Indiji lord Willington, ki je dal zapreti Ghandiju in je proglašil nad Indijo izjemno stanje ter prekl sod.

Francoski vojni minister Maginot, ki je umrl pred dnevi.

V NAŠI DRŽAVI.

Nova vlada. V zadnji številki smo poročali med »Novejšem«, da je podal ministrski predsednik Živkovič ostavko

celotnega kabineta. Kralj je sprejel ostavko in je pooblastil g. Petra Živkoviča, da sestavi novo vlado, ki je bila imenovana dne 5. januarja. Nova vlada šteje 14 ministrov in ti so: Ministrski predsednik Peter Živkovič. Zunanji minister dr. Marinkovič, ki se pa mudi v inozemstvu in ga bo zastopal doma trg. minister dr. Albert Kramer. Za ministra trgovine je imenovan dr. Albert Kramer. Minister socijalne politike je Ivan Pucelj. Notranji minister je postal dr. Milan Srskič. Prosvetni minister je dr. Dragotin Kojič. Pravosodstvo je podejano Božidarju Maksimoviču. Minister gozdov in rudnikov je dr. Stanko Šibenik. Prometni minister je Lazar Radivojevič. Kmetijstvo ima Juraj Demetrovič. Gradbeni minister je Nikola Preka. Minister vojske in mornarice je armijski general Dragomir Stojanovič. Finančni minister je dr. Milorad Gjorgjevič in minister telesne vzgoje pa dr. Dragan Kraljevič.

Imenovanje senatorjev. Kralj je imenoval 9. januarja 28 senatorjev. Iz Dravske banovine sta imenovana gg. Ivan Hribar, bivši pokrajinski namestnik, in vpokojeni profesor dr. Valentin Rožič.

Narodna skupščina je sklicana za 15. t. m. Na dnevnem redu so volitve predsedništva skupščine.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrija in podaljšanje kreditov. Avstrijski kancelar Buresch in finančni minister Weidenhoffer odpotujeta še v teku tega meseca v Ženevo. Tu se bosta razgovarjala s člani finančnega odbora Zveze narodov in skušala doseči podaljšanje dosedanjih kreditov. Avstrijska vlada je menda opustila misel na novo posojilo, ker v državi sami čedalje bolj raste odpor proti novemu zadolženju, ki bi bilo veliko breme državnim financam; s posojili se finančna kriza ne more končno rešiti, temveč se njen izbruh samo za nekaj časa odloži.

Izjava nemškega kancelarja. Nemški kancelar Brüning je obvestil angleškega poslanika, da Nemčija ne more sedaj in da ne bo mogla v bodoče nadaljevati plačil na račun vojnih odškodnin.

Velitev novega predsednika nemške republike se bode vršila koncem marca ali v začetku aprila t. l.

Rumunija bo pričela pogajanja z Rusijo o nenapadanju. Pogajanja med Rumunijo in russkimi sovjetti glede medsebojnega nenapadanja bodo v kratkem pričela v Rigi. Prva pogajanja bodo vodili poslaniki obeh držav, nadaljnja pa po potrebi tudi drugi odposlanci in zastopniki.

Smrt francoskega vojnega ministra. Umrl je francoski vojni minister Maginot v starosti 54 let.

Ostavko je podal 9. tega meseca iz zdravstvenih razlogov francoski zunanji minister Briand.

Močna angleška roka v Indiji. Zadnjič smo poročali, da je pustil angleški podkralj za Indijo zapreti voditelja indijskih nacionalistov Ghandija in predsednika vseindijskega kongresa. Nada-

ZA GRGRANJE

pri bolečinah v vratu, za bolečine pomirjujoča masiranja in obkladke, vzemite staro in preizkušeno domače sredstvo in kozmetuikum — Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Hvaležni boste! Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsastrg 341. Savska banovina.

Ije je proglašil podkralj dne 5. januarja nad Indijo izjemno stanje in preki sod. Krajevne oblasti so prejele pooblastilo, da lahko aretirajo vse osebe, za katere misljijo, da bi lahko rušile mir in red, ne da bi bilo treba v to svrhu kakšnega pooblastila. Sploh je vsakemu Indcu prepovedano, da bi se vmešaval v posle indske vlade ter vršil kritiko o njenem delovanju. Nadalje se podeljuje vsem inškim knezom pravico, da na svojem področju razpuste vse organizacije, ki so naperjene proti redu in miru. Prepodano je napadati tujce in Indce, ki so prijazni Angliji. Proti upornikom bodo izrekali obsodbe, če treba tudi smrtne, preki sodi, do katerih občinstvo nima dostopa. Težko se bode kaznoval bojkot angleškega blaga. Bivši predsednik vse inškega kongresa in sedanji voditelj eksekutivne Nehru je bil obsojen na dve leti težke ječe. Kljub izjemnemu stanju se vršijo od nacionalistov sklicana protestna zborovanja, na katerih se poziva inški narod na vsestranski bojkot napram Angležem.

Amerika se obravnava na morju. Ameriški tajnik za finance javlja, da znaša primanjkljaj v državnem proračunu 1 milijardo 354 milijonov dolarjev, med tem, ko je bil koncem leta 1930 proračun še na dobrem za 66 milijonov dolarjev. Finančno leto v Združenih državah Severne Amerike konča dne 30. junija in do tedaj bode presegel primanjkljaj znatno zgoraj omenjene številke. Kljub slabemu finančnemu stanju predlagata vlada zgradbo 120 vojnih ladij v teku petih let, ki bi naj stale 616 milijonov dolarjev.

Napad na japonskega cesarja in odstop vlade. Na japonskega cesarja ali mikada je izvršil neki Korejec bombni napad, ko se je ta vračal z vojaške nočne parade v Tokiju. Bomba je eksplodirala v neposredni bližini mikadovega voza. K sreči pa ni nikogar ranjila. Atentatorja so policijski agentje prijeli baš v trenutku, ko je hotel vreči še drugo bombo. Na policiji, kjer so ga takoj zaslišali, je izpovedal, da mu je komunistična stranka, ki je ob sodila mikada na smrt, dala nalog za izvršitev atentata. Zaradi atentata je zavladalo veliko vznemirjenje po vsej Japonski. — Zaradi napada na mikada je podala po starem japonskem običaju šele pred kratkem sestavljena vlada — ostavko.

Japonski cesar ni sprejel ostavke vlade, ampak sta bila izločena iz nje le notranji ter vojni minister, ki nosita odgovornost radi bombnega napada na mikada.

Nadaljnji cilji Japoncev na Daljnem vzhodu. Japonske čete so zasedle zadnjo vojaško važno točko v Mandžuriji mesto Šanhajkvan. Spor med Japonci in Kitajci se bo še poostril, ker

bojkotirajo Kitajci japonsko blago. Radi bojkota japonskega blaga grozi Japonska, da bo izkrcala čete v najvažnejših kitajskih pristaniščih in proglasila blokado zasedenih luk.

★

Cerkv in boljševiki.

O položaju vere in cerkve v Rusiji so poročali prav mnogi ljudje, ki so opazovali ruske razmere z lastnimi očmi. Med tistimi, ki so v najnovejšem času obiskali Rusijo, da si ogledajo prilike, je frančiškanski pater dr. Schlund, ki je vsečiliški profesor v Münchenu na Nemškem. Meseca septembra 1. 1931 je potoval v Rusijo. Kar je videl in slišal, nakratko poroča v časnikih. V Rusiji je, da posnamemo nekoliko ugotovitev iz njegovega zanimivega poročila, položaj vere in cerkve tako slab, da ga niti ne moremo misliti slabšega. Veliko slabši je, nego je bil za časa preganja kristjanov v rimski državi v prvih treh stoletjih. Ni nam ne iz zgodovine ne iz sedanjosti znan kakšen narod brez religije. V Rusiji pa sedaj nastaja ljudstvo brez vere. To, česar se bojijo verni ljudje in kar željno pričakujejo boljševiški poglavarji, se bode najbrž zgodilo: drugi ali tretji rod v Rusiji ne bo več imel religije. Rusko ljudstvo pa je nekdaj slovelo po svetu vsled svoje religioznosti.

Ruska pravoslavna cerkev leži na smrtni postelji. Ona umira. To je usoda cerkve, ki je bila v vsem navezana na državo. Ruski carizem si je usužnjl pravoslavno cerkev. Grob carizma zdaj preti požreti tudi njegovo zvesto podanico. Veliko, prav veliko število ruskih pravoslavnih duhovnikov je usmrčenih. Ker se v Rusiji take usmrtyte vrše navadno brez sodnijskega sklepa povse natihem, se njih število ne da ugotoviti. Prav mnogo duhovnikov je poslanih v prognanstvo v Sibirijo ali v druge kraje. Tisti duhovniki pa, ki so smeli ostati, živijo v največji bedi. Ne dobijo živil iz državnih magacinov, marveč se bedno hranijo s tem, kar jim verniki, ki sami nimajo nič, dado kot miločino.

Pravoslavne cerkve po velikih mestih so po večini zaprte. V Leningradu — prej Petrogradi — je odprtih kakšna dvanajstorica cerkva, v Moskvi pa od 360 samo okoli 24. Druge so zaprte ali pa se uporabljajo kot prostori za kino in druga gledališča, kot društveni prostori boljševiških sovjetrov, celo kot brezbožni muzeji. O nobeni cerkvi, ki je danes še odprta, se ne ve, ali je ne bodo jutri zaprli. Treba je le, da sklicejo brezbožniki javno zborovanje ter dano svojo zahtevo, naj se ta in ta cerkev zapre, na glasovanje, in stvar je končana. Ni nobenega človeka, ki bi se upal javno proti glasovati. Ponekod so začeli tako postopati, da cerkvene zgradbe celotno ne porušijo, marveč samo kupolo, na močne zidove pa zgradijo nadzidje, in

dobljeni so prostori za gostišča ali za kakšne boljševiške šole.

Kar se tiče katoličanov, nihče ne ve, koliko jih je v Rusiji. Vseh 6 katoliških škofij je nezasedenih, samo v Moskvi živi katoliški škof, ki pa ne more delovati. V Moskvi je bilo pred svetovno vojno 25.000 katoličanov s 40 duhovniki, sedaj pa jih je kakšnih 200 z 2 duhovnikoma. V Leningradu je katoliška cerkev ves teden zaprta, odpre se v soboto in v nedeljo zjutraj. Nato pride nek dominikanski pater, ki živi skrito, opravi sv. opravilo, potem pa zopet odide. V Moskvi so 3 katoliške cerkve. V francoski cerkvi opravlja sv. opravilo nek škof, ki stanuje s svojim duhovnikom skrito zunaj mesta, v slovanski pa star poljski duhovnik.

Kar se dostaja religioznosti, je še opazovati pri starejših ljudeh. Ti še hodojo v cerkev, se prekrižajo in molijo na star način, poljubljajo svete podobe ter se svoje vere ne sramujejo. Mladina pa nima vere, brezbožna šola jo je ubila. Brez vere dorašča, brez vere živi in bo živila. Ne zahaja v cerkev, če pa pride tje, se nedostojno obnaša, smeji, poje, žvižga in divja. Poročevalec končuje svoje poročilo tako-le: Brez tolažbe, — brez upanja!

Čudovit vpliv pridige. Pariški ruski list »Voroždenije« je prinesel nedavno dopis svojega dopisnika Surgučova iz Valencije na Španskem. V tem dopisu opisuje Surgučov pridigo sivolasega duhovnika don Jose Santonija na praznik »Marije, matere obupanih«, pokroviteljice zapuščenih, predvsem vrtnarjev in cvetličark. Njeno cerkvico so bili pred kratkim napadli brezbožniki. Duhovnik je rekel: »Neumni ljudje so požgali klopi in strehe po naših cerkvah v domnevni, da bodo na ta način vpepelili tudi našo vero, srce in dušo. Kaj pa so opravili? Danes je res soparno pri nas, pa ne vem, ali mi jemlje sapo vonj vaših lili in vrtnic, ki ste jih nasuli pred Marijo, ali pa največja sreča, ki me je doletela v dolgem življenju. Prej sem doznan, da trepečete od gneva in pričakujete, da bo Bog z nebeškim ognjem zažgal požigalce. Ali ste pozabili, kako so pljuvali Kristusu v obraz na Pilatovem dvorišču, ga zasmehovali, a on je samo molil za našilneže? Mar res mislite, da se bo maščeval za kup starih klopi? Mar res hočete čudeža? Takoj ga boste dobili....« In don Jose je poklical starega, sklučenega cerkovnika: »Mihael! Vzemi največjo puščico in prosi vernike, naj darujejo za nove klopi!« Množica je zaihtela. Srebro je kmalu do vrha napolnilo puščico. Stari Mihael je šel po drugo, po tretjo! Don Jose je pričel klicati s prižnice: »Dosti, bratje in sestre, imamo že dovolj!« A razburjenje se ni hotelo poleči. Neka žena si je z glave strgala vezeno avbo in še ta je bila kmalu polna denarja, prstanov, zapestni in uhanov. »Dosti je!« je klical don Jose ljudem, ki so vedno zopet odpirali denarnice, in je udaril z roko po prižnici. »Prosil sem vas samo, da nam kupite nove klopi. Vi pa hočete zgraditi nov samostan. Imamo dosti samostanov v Valenciji, in vsi ne bodo požgani!« Don Jose si je oddahnil in vprašal: »Hotelji ste čudež. Ali ste

ga videli?« — »Smo, smo!« je zaklical množica in solze so ji vrele iz oči. »Oremus« je zaklical duhovnik in na kolenih z vso množico zapel: »Ave Maria . . .« Orgle so se oglasile tako navdušeno, kot da bi bile žive. Mati zapuščenih, pokroviteljica Valencije, je milostno sklanjala nad verniki svojo kronano glavo. In kdor je videl to vzhičenje in srečne solze, bo pritrdil, da bodo lahko vzklikli v tem navdušenem ozračju največji čudež!

P. Turk. O tem slovenskem misijonarju na Kitajskem se je zadnji čas veliko pisalo ne samo v Sloveniji, mar več vobče po časopisu na svetu. Boljševiški kitajski roparji so ga bili vjeli ter odpeljali s seboj. Posrečilo pa se je njegovemu škofu doseči, da so ga tolovali pustili na svobodo, kajpada proti plačilu velike odkupnine. V zadnji številki našega lista smo o tem poročali. »Amerikanski Slovenec« je že dne 19. decembra 1931 poročal o rešitvi g. Turka z dostavkom: »Banditi so ga sicer izpustili, a kako strto je njegovo zdravje vsled surovega ravnanja, kateremu je bil podvržen od strani divjaških tolp.«

*

Trudnik.

V zadnjih desetletjih se je pri nas zelo razširil ali skoro že udomačil nemški izraz »trogar« za nosača mrliča — dočim se naši lastni izrazi vedno dalje zatemnjujejo in propadajo pozabljenosti.

V južnih delih Slovenije poznajo za nosača mrliča izraz »žulec«, toda tudi ta se že sliši vedno redkeje; v severnih delih so se pa posluževali nekdaj besede »trudnik«, katero je že pa vobče danes tudi smatrati kot izumrlo. Ne najdemo je tudi v nobenem slovarju od Megiserja do Pleteršnika. Zasledili smo o pa zopet v neki »Mrtvački pesmi« v petih kiticah; prva polovica zadnje kitice se glasi:

»Trudniki vi mene zdaj zdignite
No na britov zaneste me;
Moje truplo mi v grob spravite,
Naj tam v miru počiva se...«

Pesem je napisal nek V. Ferk v Svecini dne 22. novembra 1858, kakor je sam dodal h koncu. Da-li jo je on sam spesnil, ali samo prepisal že znano pesem, se danes ne da več dognati. Vidi se na prvi hip, da ta pesem, katera je bila zložena v nekem starem »Rituale Salisburgense«, nima nikake slovstvene vrednosti, pač pa je omena vredna, ker nam je ohranila besedo »trudnik«.

Tekom poizvedovanja, da-li je ta izraz že mrtev, ali da je znabit še kje v živi rabi, je naš znani zgodovinar g. dr. Kovačič ugotovil, da ga rabijo v šentpeterski župniji nižje Maribora še danes za pogrebca, in je verjetno, da ga tudi kje drugod pozna v istem smislu, kar bi bilo potrebno doznavati, da se dolobi njegova današnja krajevna razširjenost. — V staroslovenščini je beseda »trudnik« tudi že znana in označuje človeka, kateri se »trudi« kako dobro delo izvršiti.

Naj bi se pristno slovenska beseda »trudnik« zopet oživila v ljudski rabi, ker je mimo »pogrebca« najizrazitejša v tem smislu.

*

Mlad profesor v Mariboru g. Valentin Jemec, je umrl na jetiki v bolnici. Rajni je parkrat pisal mične črtice za »Gospodarjeve« priloge. Veliko prezgodaj umrelmu slovenskemu vzgojitelju bodi ohranjen časten ter hvaležen spomin!

Radi požiga tri leta robije. Obtožnica je trdila, da je Janez Vogrin zažgal ob treh zjutraj dne 4. oktobra 1931 hišo in hlev ter gospodarsko poslopje svoje ločene žene Antonije Vogrin v Gornjem Porčiču pri Št. Lenartu v Slov. goricah. Obtoženi je živel v sporih in tožbah z Antonijo in ga dolži obtožnica, da je izvršil požig iz maščevanja. Mariborski senat je obsodil Vogrina kljub zanikanju in izgovoru na pisanost na tri leta robije in na pet let izgube častnih pravic. Obtoženi ni sprejel sodbe.

Vsem čast, gg. duhovnikom vladno sporočamo, da bomo oficij in formular za sv. maše bl. Osane kotorske pravčasno vsem poslali in jih ni treba posebej naročiti. — Ali ste že poslali naročilo za sveče? Ne odlašati na zadnje dni! — Tudi glede velikonočnih listkov prosimo naročila čimpreje poslati, da je možno tiskati istočasno, sicer se tiskovine podražijo.

Zmrznil je v gozdu na Radlu nad Remšnikom v sneženem metežu 40letni domačin Josip Holcman.

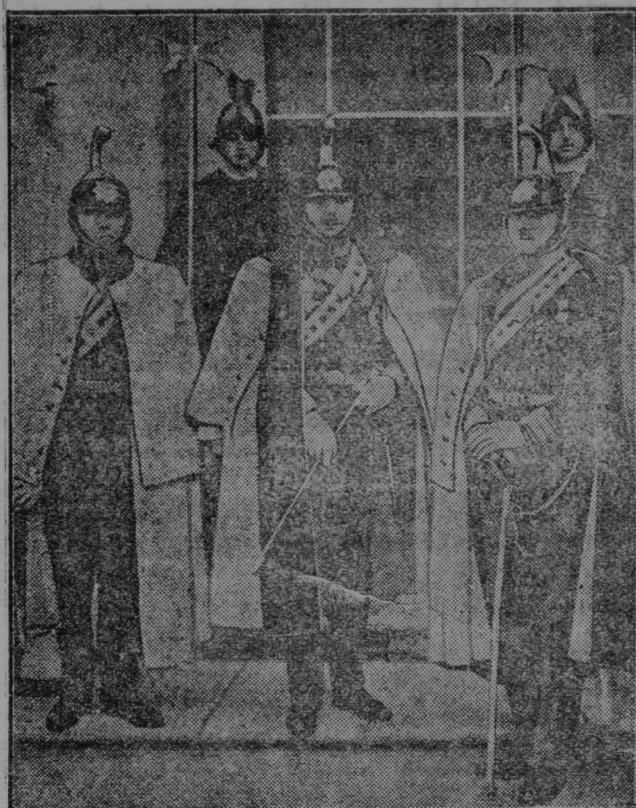
Hiša v plamenih. Dne 5. januarja je začela goreti stanovanjska hiša posestnika Šetine v Št. Petru v Savinjski dol. Požar je najbrž nastal radi tega, ker je pregorel dimnik in se je oprijel ogenj lesnih delov podstrešja. Ogenj so hitro pogasili gasilci, a škoda vendar le znaša 20.000 Din.

Požigalčeva roka na delu. Najlepši kozolec v Ojsterški vasi pri Celju, last posestnika Danila Jeseneka, je bil v plamenih krog polnoči na Kraljevo. Bila je nevarnost radi vetra za celo vas, a se je ogenj raztegnil le še na dva kozolca, katera so gasilci oteli, dočim je zgoraj imenovano poslopje pogorelo do tal. Sigurno je bil ogenj podtaknjen od požigalčeve roke, ki že dolgo časa neznosno vzneimirja vse vasi krog Vranskega.

Težko je poškodovalo na Kraljevo jermenje ter kolesa v Trbovljah strojnika Franca Eberlinc. Zmečkalo mu je prste, odtrgalo kose mesa, potrlo kosti in nesreča mu je prizadjala težje notranje poškodbe.

Otrok — žrtev opeklin. Otroci kočarja Beleta na Donački gori so prevrnili lonec kropa na enoletno Beletovo hčerkico. Vsled strašnih opeklin po celem telesu je bil otrok prepeljan v celjsko bolnico, kjer je pa umrl.

Nogo je zlomil navzdol drveči in z drvami naloženi voz posestniku Francu Forte v Trbovljah.

Kitajski zid, za katerega je pribela kitajska armada iz Mandžurije pred Japonci. Zid je star nad 2000 let, 2000 km dolg, 7 m širok in visok 11 m.

Levo: Nove uniforme papeževe garde.

Koča je pogorela v Kamnem vrhu pri Sv. Križu na Kranjskem upokojenemu rudarju Janezu Logar. Starček je odkladal pepel v veži tik stene in ta neprevidnost je povzročila požarno nesrečo.

Spoprijeli so se med seboj na Kraljevo v noči fantje iz vasi Kamnik in Podpeč na Kranjskem. Glavno besedo so imeli: noži, koli in drugo nevarno topo orodje. Trije mladci iz Podpeči so odnesli iz fantovske bitke take poškodbe, da so se moralni zateči v bolnico v Ljubljano.

Po nesreči je padel pod voz v Volčjem potoku 56letni trgovec in posestnik Jožef Svetec iz Vrhopolja pri Kamniku. Povoženi je umrl vsled poškodb v ljubljanski bolnici.

Umobolnica v Novem Celju je otvorenja.

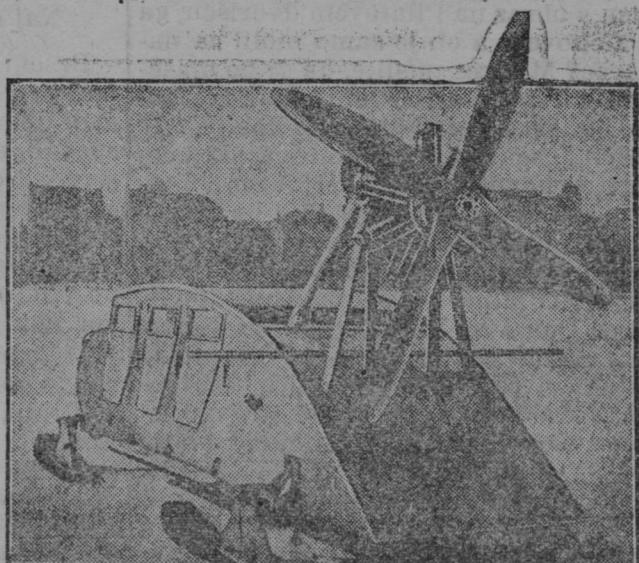
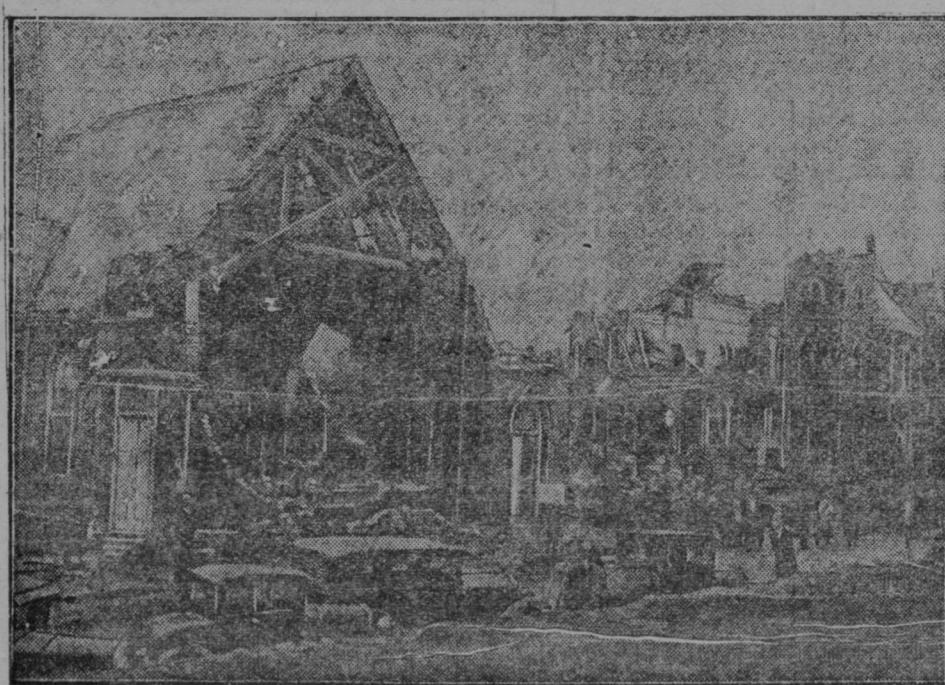
Koliko vojakov imajo države? Društvo narodov je sporočilo 24 evropskim državam uradne podatke o stanju njih oboroževanja v letu 1930-31. Iz statisti-

ke, v kateri manjka sovjetska Rusija, je razvidno, da je trenutno najbolj oborožena država Francija, ki šteje 692.366 mož aktivne vojske in 4.5 milijonov rezerve. Na drugem mestu stoji Italija, ki ima oboroženih 500.000 mož, na tretjem mestu je Poljska s 330.000 možmi in 2.5 milijona rezerve. Rumunija razpolaga z vojsko 315.000 mož, Anglija ima 304.000 vojakov, Japonska 276.000 vojakov, Španija 162.000 vojakov, Severna Amerika 154.000 voj. in Češkoslovaška 140 tisoč mož. Belgija vojska šteje 88.000 mož, Nemci pa pravijo, da imajo podorožjem 100.000 ljudi.

Dve vrnitvi po dolgih letih iz ruskega ujetništva. V Karlsbad na Češkem se je vrnil po 17 letih iz ruskega ujetništva Josip Müller, ki se je podal na fronto kot 19letni mladec. V ujetništvu se je oženil in je pripeljal v domovino iz Azije ženo in troje otrok. — Po vožnji polni doživljajev se je vrnil po 16letnem russkem ujetništvu nemški grenadir Fride-

rik Lauk v Tilsit. Leta 1915 je bil od Rusov ujet s 110 tovariši. Rusi so ga spravili v Sibirijo, od tamkaj pa na Kavkaz. Tukaj je prišel h kmetu, ki je obdržal nadarjenega Nemca v službi. Šlo mu je dobro, a v zadnjem času se ga je lotilo nepremagljivo domotožje. Z velikimi težavami si je izposoval potne listine in se je vrnil baš za letošnje božične praznike.

Od Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, podružnica Celje, smo dobili sledeči dopis: Z ozirom, da nekateri agentje konkurenčnih zavarovalnih družb begajo naše zavarovance z raznimi izmišljotinami ter se večkrat, kjer jim kaže, izdajajo tudi za naše zastopnike. Zato opozarjam vse naše zavarovance, da od zastopnika, ki ga ne poznajo, zahtevajo legitimacijo ter da se ne puste begati od agentov konkurenčnih družb, ki hočejo naše zavarovance pridobiti z zabavljanjem čez naš zavod, ker tako postopanje sami njihovi predstojniki ne odobravajo. Vzajemna zavarovalnica ima po vseh večjih krajih svoje poverjenike, ozi-

Sanke na propeler so v obratu v glavnem mestu Finske v Helsingforsu. — (Levo:) Grozovita posledica tornada (viharja) v ameriški državi Arkanzas. Na sliki vidimo razdejanja mesta Camden. V ospredju je videti ostanke cerkve,

roma zastopnike, ki so pooblaščeni in imajo legitimacijo za sklepanje zavarovalnih ponudb do katerih se z zaupanjem obračajte.

Kdor potrebuje okreplila, posebno kdor je zaposlen v zaprtih prostorih, ta se zanesljivo varuje z jačanjem mišic in kit, kakor tudi s pospešenjem krvnega toka s Fellerjevim Elsafuidom, tem preizkušenim domaćim sredstvom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specijalne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. Savska banovina.

Tisočaki dobro naloženi v »Tekstilnem bazarju«, ugoden nakup raznovrstnih ostankov platna, suknja, barhenta, hlačevine svile itd.

53

Obrotniki, ali poznate obrtni zakon? Vsak obrtnik mora vedeti, kake pravice in kake dolžnosti ima glede svojega obrta. Sedaj je izšel novi obrtni zakon. Dobite ga v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru po Din 20.— in poštnina. Naročujte ga, ker je zaloga majhna!

Če imas vsaj malo več denarja, da si lahko kupiš več knjig, tedaj ti priporočamo roman v treh knjigah: Winnetou. Tega boš bral kar naprej, tako je zanimiv! Vse tri knjige obsegajo 12 zvezkov po Din 13.—. Vezana knjiga stane vsaka po Din 65.—, celo platno Din 70.— in z barvano sliko na prednji strani po Din 75.—. Knjižnice in čitalnice ne bodo imele za to zimo lepše knjige kakor je Winnetou. Naj pozkušijo, bodo videte, kako jo bodo ljudje radi brali! Zato naj vsa društva, ki še niso te knjige naročila, brž pišejo po nju, sedaj je že na razpolago. Člani društev zahtevajte v svojih knjižnicah roman Winnetou! Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kmetskim gospodarjem in gospodinjam točno priporočamo koledar, ki je izšel res za nje. Za gospodarje je Kmetski koledar, za gospodinje pa Gospodinjski koledar. Vsak stan s poštnino vred samo 10 Din. Najceneje je za vas, da pošljete znamke v pismu naprej z naročilom Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

„Šumi, šumi, Drava...“ — črtice iz zgodovine Maribora, mariborske okolice in Pohorja. Ta snopč je svojčas izšel kot 13. zvezek Cirilove knjižnice, pa je bil kmalu razprodan. Sedanji snopč ima nekaj novih črtic s Pohorja. Knjiga stane samo 5 Din (s poštnino 6 Din). Pri naročilu pošljite znamke! Naroča se pri Tiskarni Sv. Cirila v Mariboru.

*

Največja hitrost v izrednih višinah.

Nekaj dni se že vršijo bolj na tihem poskusi z letalom, ki je zgrajeno za višine z razredčenim zrakom (stratosfera), v pariškem predmestju Billancourt v Farmanovih delavnicih. Vodstvo tovarn čuva tajnost, a kljub temu so se raznesli nekateri zanimivi podatki o novem aeroplantu.

Stroj za pogon bo proizvajal 500 konjskih sil. Sestavitelj letala Farman trdi, da bo z iznajdbo daleč prekosil dosedani višinski rekord 10 do 12.000 metrov. Novo letalo preiskušajo stopnjevanje. Piloti so pričeli z višino 3000 m in iz te prodirajo višje. Tem potom hoče Farman odstraniti vse nedostatke, ki se še bodo pokazali na motorjih.

V navadnem zraku bo prevozil aeroplant 200 km na uro, v razredčenem — v stratosferi, v višini 15 km — pa tudi 800 km na uro. Računajo z možnostjo, če se bo vse posrečilo, da bo mogoč polet iz Pariza v Newyork v 6 urah!

*

Lanska priloga »Naše slike« je popolnoma pošla in je ni več dobiti.

Cene živini rastejo.

Ponovno smo že napisali, da kmetje preveč popuščajo pri ceni živine. To so kmetje tudi drugod uvideli. Na zahtevo, da bi se naj določila najnižja cena živi teži živine, se ni nihče oziral. Sedaj so dne 7. tega meseca v Beogradu kmetje določili višje cene. Na tem sejmu so se prodajali: biki živa teža po 4—5.50 Din, pitani voli po 5—7 Din kg, krave od 3—4.50 Din, teleta do 5.50 Din kg. Skoro za 2 Din pri kg več kačkar pred mesecem. Pozivamo vas zoper, dragi kmetje, ne dajajte živine pod vsako ceno! Držite cene! Ne uničujte samega sebe in svojega gospodarstva! Ali so vaše dajatve kaj padle? Ali je davek nižji? Samo vaši pridelki, samo vaša živina nima cene! Od ust do ust mora iti glas:

Cene živini rastejo, ne prodajajte pod vsako ceno!

— — —

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš vabi vsoje člane, da se v nedeljo dne 24. tega meseca ob 9. uri dopoldne zberejo v učni sobi Sadjarske in vinarske šole, kjer bosta delegata poročala o zadnjem občnem zboru v Ljubljani. Poročiloma bo sledilo kratko poučno predavanje. Naj nikdo ne izostane.

Čebelarska podružnica pri Sv. Andreju v Slov. gor. ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 17. t. m. ob 3. uri po poldne pri odborniku Tomažu Toš s sledenim dnevnim redom: Letno poročilo, vplačevanje članarine, volitev odbora in slučajnosti. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

*

Zver v človeški podobi v Londonu.

Našim čitateljem je še gotovo v živem spominu Nemec Kürten iz Düsseldorfa, katerega so obglavili radi veliko umorov, ki jih je zagrešil iz živalske podivjanosti nad deklicami in tudi odraslimi ženskami.

Prestolico Anglie London baš sedaj silno razburja umor majhne Vere Page. Vse je v Londonu na nogah, da izsledi morilca, katerega so nazvali »londonškega Kürtena«.

Omenjeni zločin se je zgodil takole: Vera Page, čedna deklica, je hotela na povratku iz šole obiskati svojo tetu, ki je praznovala rojstni dan. Na potu je morilec dekletce nagovoril, ko si je ogledovala izložbena okna. Nazadnje so vi-

deli otroka v spremstvu velikega moža v slaščičarni, kjer je kupil raznih sladkarij. Od tedaj je zabrisana za Verovo sled. Šele dva dni za tem so našli mrtvo deklico v vrtu čisto v drugem delu mesta. Med morilcem in med otrokom se je moral odigrati srdit boj, ker so bili konci dekličnih nohtov odlomljeni in ves njen obraz razpraskan.

300 angleških detektivov zasleduje morilca, ker je prišlo ob tej priliki na dan, da je skrivnostno izginilo zadnje tedne v Londonu več otrok.

Do opisanega zločinskega slučaja je bila londonska policija mnenja, da je zapustila izginula deca domačo hišo iz strahu pred kaznijo ali radi pustolovščin. Sedaj je pa vse prepričano, da so postali pogrešani otroci žrtve živalske krutega morilca. Čudno je le dejstvo, da niso doslej odkrili trupel umorjenih otrok.

Zdravnički so dognali, da je ležala Vera Page že dve dni mrtva, predno so jo našli. Iz tega sklepajo, da skriva morilec trupelka kje na posebno javnosti nedostopnem kraju. Policija domneva, da je izvršil duševno bolni morilec strahovite zločine v kaki avtomobilski garazi.

*

Karteli, pospešitelji gospodarske krize.

Mnogo se piše o koristi ali škodi kartelov, t. j. društev, katera imajo kakšen proizvod svetovno v zakupu, kakor je sladkor, petrolej, šibice itd. in narekujejo svetu tudi cene za te, za obče gospodarstvo. Nam se zdi, da karteli le pospešujejo gospodarsko krizo, kajti v zadnjih letih, ko se pojavlja vedno več kartelov, raste tudi z vsakim dnevom gospodarska svetovna kriza. Karteli imajo namreč moč in kdor je močan, lahko to moč napram slabemu zlorablja, kadar hoče.

Kdor se malo po svetu ogleda in bere raznolike časopise, zve čudne dogodke glede »reševanja« svetovne gospodarske krize. Pred kratkim smo brali, da zaslužijo člani sladkornega kartela veliko prema za današnje razmere; so primorani podražiti sladkor; to bo zoper dalo povod, da se zvišajo davki na sladkor in gospodarska kriza se vobč poostri, in tako gre to naprej.

Dva čudna dogodka te vrste je pribil pred kratkim nemški časopis »Glas svobode« na sramotno soho.

Dunajski kemik dr. Ringer je izumil šibico, katera se da okoli 600krat vžgati, prej ko postane neporabna. To odgovarja ravno 10 škatljicam naših običajnih šibic. Ko je pa hotel dati ta izum patentirati, je nastopil kartel za izdelo-

„Slov. Gospodar“ stane:

a) v Jugoslaviji:

Celoletno 32 Din.

Polletno 16 Din.

Četrletno 9 Din.

b) v inozemstvu:

Celoletno 64 Din.

Polletno 32 Din.

Četrletno 18 Din.

vanja šibic, kateri uživa od vsake neznatne šibice svoj dobiček, proti temu; s pomočjo denarja je dognal tajnosti iznajdbe pri patentnem uradu in je onemogočil patentiranje. Kaj bi dal danes vsaki za to, ako bi izhajal z eno šibico znabiti 30 dni, in če bi za to moral tudi dati 1 Din, bi si prištedil samo pri šibicah mesečno — 9 Din!

Drugi slučaj: Znano je, da potrebujemo pri električni luči mnogo žarnic; često odpove že pri prvi porabi. Nek elektrotehnik v Nemčiji je pa izumil žarnico, katera ostane skoro neomejeno porabna. To ni ugajalo znanemu kartelu »Osram«, kateri izdeluje žarnice s kratkim življenjem; odkupil je iznajdbo, pa ne za to, da bi jo uvedel v svrhu omiljenja gospodarske krize, nego da iznajdbo uniči, ker bi se z uvedbo take žarnice kartel sam uničil. Trgovsko načelo je torej: naj trpi ves svet, samo da kartel uživa!

Mnogi izumi bi nam prihranili denarje v žepu, ali morajo ven iz žepa, ker je pohlep po visokem zaslužku na račun ubogega ljudstva prestrasten.

Kaj pa, ko bi se kmetje kartelirali in določili kot ceno 10 Din za 1 kilogram krompirja? Če stane 1 kg petroleja, ki iz zemlje priteče, 7 Din, krompir pa moramo saditi, okapati, ogrebatit itd., bi to nikakor ne bila pretirana cena; poskusimo! Bi to omililo splošno gospodarsko krizo? Gotovo tudi ne! — Karteli delajo naravnost na splošno zasužnjenje gospodarstva; to vedi kmet in ne verjam časopisom, kateri hvalijo kartele, ker so k temu potom podkupa primorani. Kmetu je samo treba, da začne že tudi misliti s svojimi možgani!

*

RODOVNIŠKO POROČILO ŽIVINOREJSKE ZADRUGE SLOVENJGRADEC.

Na predlog g. kmet. referenta Werniga se je pred poldrugim letom tudi pri nas začelo gibanje za uvedbo mlečne kontrole ter voditi za kontrolirane živali tudi rodovnik. Med članstvom naše živinorejske zadruge je postalo za to delo veliko zanimanje, nakar se je na sestanku iste v Zadružnem domu izvolil ozir. pooblaštil odbor štirih članov iz gg. Lobe, Vertnik, kmet. absolventa Karner in Schön-dorfer, kateri je delo začasnega vpisa krav izvršil od 29. do 30. decembra 1930. Ker so pa potem nastale ovire, ki jih je bilo treba premostiti, kar se je tudi energično zgodilo, smo mogli potem šele čez 5 mesecov, to je bilo po občnem zboru živinorejske zadruge živino pravilno zmeriti in vpisati v rodovnik. Vpisali smo v rodovnik 95 krav, katere merijo po sledeči meri: višina vihre najvišja 143 cm, najnižja 118 cm; višina križa najvišja 148 cm, najnižja 120 cm; prsna širina najvišja 52 cm, najnižja 72 cm; kočna širina najvišja 51 cm, najnižja 38 cm; prsna globina najvišja 72 cm, najnižja 55 cm; dolžina trupa najvišja 164 cm, najnižja 127 cm ter enega glavnega bika, ki je star 3 leta, teža 720 kg in ima mero: višina vihre 138 cm, višina križa 138 cm, prsna širina 59 cm, kočna širina 57 cm, prsna globina 74 cm, dolžina trupa 164 cm, kateri se po oblikah lahko kosa z vsakim originalcem iz Avstrije. Kupljen pa je bil od pokojnega g. Robiča iz Limbuša. Pri vseh kravah se je vodila mlečna kontrola ter izkazuje sledeči letni zaključek: Najnižja mlečnost 948 litrov, najvišja 4058 litrov letno. V odstotkih sledeči izkaz: do

2000 litrov 26%, od 2000 do 3000 litrov 42%, od 3000 litrov naprej 27%. Pripomniti moram posebno, da izkazujejo mlečnost nad 2000 litrov krave onih posestnikov, kateri imajo že po večini dobro urejena gnojišča in gnojnične jame, med tem ko posestniki krav z mlečnostjo izpod 2000 litrov s kravami vozijo in tudi nimajo še urejenih gnojišč in gnojničnih jam, in je s tem tudi krma veliko slabša. Upam, da se bode mlečnost še znatno dvignila, čim se spravi v obrat mlekarna, ki je takorekoč že na vidiku.

Lahko smo ponosni na izkaz letošnjega zaključka mlečne kontrole, ni se nam potreba skrivati pred inozemstvom, ni nam treba hoditi v tujo državo kupovat draga plemensko blago, katero si lahko sami vzredimo. Z veliko radostjo moram pripomniti, da se nahaja v našem okolišu nekaj takšnih živinorejcev, ki vedo, da se plemensko blago boljše proda, kakor za mesarja. Saj lahko rečemo, da se je k nam svojčas po zaslugu pokojnega g. Jelovšeka, g. živinorejskega inšpektorja Zidanšeka, in g. višjega veterinarskega svetnika Pirnata uvozilo toliko originalnih bikov in krav, da bi lahko reknel, da ima slovenjgraški okraj samo originalno marijadovske živino, katere je še tudi precej in iz katere si moremo izrediti lepo plemensko živino. Moje geslo je: manj živine, pa tistoto lepo v mladosti odgojiti, da bo živila lepa po obliku pa tudi izrazita po mlečnosti, potem smemo upati, da se bo plemenski material iskal tudi pri nas, da postane naš slovenjgraški okraj jugoslovanski marijadov (Mariahof).

Vodja rodovnika: Anton Apat.

★

Mlinci.

Višek slovenske kuharske umetnosti.

Zlaganje drva »na mlin« je obče znameno. Nekaj sličnega vidimo tudi pri izdelavi najznamenitejše in najdražje močnate jedi, katero poznajo pa samo kmetje Gornjedravskega polja in Haloz ter jo označujejo kot »mlinci«. — V dobro loščeno glinasto, s surovim maslom izmazano posodo se naloži nekaj vrst prej kuhanih širokih rezancev »na mlin«, t. j. navskriž. Na te pride plast z vrhnjem in grozdijem mešane skute. Temu sledi zopet vrsta rezancev »na mlin« in plast omenjene skute, in se vrste te plasti tako do vrha posode, katera pride potem v peč. Da pa te vrste niso tako enostavne, napravijo častihlepine in izumljive kuharice za vsako plast rezancev kako drugo vmesno sestavino, kakor stolčene orehe ali lešnike s strdjo, rozine in razno južno, v jeseni tudi razno domače žlahtno sadje itd. Seveda se pripravi taka trudopolna jed samo takrat, kadar se pričakuje kak posebno znameniti gost. Ako vprašate kako imovito kmetico za šarlo, kedaj bode zopet pekla »mlince«, dobite navadno kot odgovor: »Kadar bodo zopet prišli škof.« — Wolf-Pleteršnikov slovar omenja sicer neko močnato jed kot »mlinec«, toda ta je nekaj popolnoma drugega, kar razvidimo tudi iz opisa Jože Pajka v zbirki: »Črtice

iz dušnega žitka štajerskih Slovencev« (1884). — Izraz »mlinci«, kateri se rabi izključno le v množini, se torej najuslovari pri prihodnji priložnosti.

Posnemanje mleka.

Mleko lahko posnemamo na dva načina. Prvi in najstarejši način je naranen, ker se maščoba iz mleka izloči sama. Ta način se uporablja še dandanes v večini na srednjih in malih kmetijah. Izvrši se tako, da se sveže mleko nalije v primerne posode, pusti na miru stati določen čas, nakar se maščoba kot najlažja sestavina mleka sama izloči in nabere na vrhu kot plast smetane.

Drugi način posnemanja je umeten in se vrši s strojem, takozvanim posnemalnikom ali separatorjem. Stroj izloči iz sveže namolženega mleka maščobo skoraj docela in zelo hitro. Pri tem dobimo sladko smetano, prihranimo si mnogo dela, posode, prostora in časa. Začet je posnemalnik neobhodno potreben na velikih kmetijah, kjer se redi mnogo krav.

Prvo omenjeno naravno posnemanje pa zopet lahko vršimo na dva načina in sicer glede kakovosti smetane, ali naj bo kislala ali sladka.

Prvi način, s katerim dobimo kisloto smetano, je sledeči: sveže namolženo, precejeno mleko nalijemo v široke, plitve posode — latvice. Le te pustimo stati na miru, nakar se izloči smetana. Važna je toplota prostora, kjer stoje latvice, kjer sta od nje odvisna kakovost in količina smetane. Najprimernejša toplota je plus 10 do plus 15 stopinj Celzija. To je nekaka srednja toplota prostora po zimi in dokaj hlad v vročem poletju. Ker pa tako hladen prostor poleti težko dobimo, si pomagamo s hlajenjem. Najprej postavimo žehtar z mlekom v kad prav mrzle vode in vodo po p. tre in sprememimo. Tudi latvice ohladimo v mrzli vodi. Latvice nato napolnimo in postavimo v mlečni shrambi na kamenita tla, katera smo tudi polili z mrzlo vodo. Tudi je dobro, če postavimo latvice z mlekom v moker pesek, ki smo ga v ta namen razgrnili po tleh mlečne shrambe. Tako si s hladno vodo uravnamo temperaturo, ki je potrebna mleku.

Mlečna shramba pa mora biti brez pogojno res samo za mleko in mlečne izdelke, nad vse snažna in zračna. Ker se mleko navzame vsacega duha, ne sme biti v takem prostoru razno korenje, kisloto zelje, kis in zelenjave, ki rade gniyejo. V taki shrambi bo smetana vedno imela zaduhel, plesniv okus, ravno tako tudi iz nje pripravljeno surovo maslo.

Ako stoji mleko za posnemanje določeno v pretoplem prostoru, se preveč hitro zgodi, kar ima za posledico, da se ne izloči vsa maščoba, ker obtiči v gošči. Dobimo torej mnogo manj smetane.

Velikost in oblika latvic pa sta tudi merodajni za količino smetane. Zato jima moramo posvečati posebno pažnjo. Latvice naj bo štiri prste visoka, stene morajo biti navpične, premer posode naj ne bo manjši kot dve pedi.

Poleti napolnimo latvice nekaj čez polovico, pozimi malo več. Postavimo jih v primerno toplem prostoru, ki ne smejo biti nizke, ker sicer ne pride dovolj svežega zraka do mleka in mleko dobi zatohel okus.

Prvi čas za posnemanje je tedaj, ko se smetana na prime prsta, če z njim potipamo smetano. To bo po preteklu 30 do 36 ur, odkar smo nalili mleko.

Mnogokatera gospodinja zamudi pravi čas za posnemanje, ker je mnenja, da se mora napraviti debela kosmata mast. Pa to ni sama smetana, ampak dokaj sira primešanega, vsled česa ima taka smetana grd plsniv in grenak okus. Seveda tudi maslo iz takega kožuha ni mastno in ne okusno.

Za posnemanje se poslužimo ploščate kovinaste žlice, katero namočimo pred uporabo v hladno vodo.

Tudi moram opaziti, da se vsebina latvic in med posnemanjem smetane čim manj pretresa.

(Dalje prihodnjič.)

Ptuj. V dekliškem zavodu šolskih sester v Mladiki v Ptuju se prične dne 7. marca t. l. trimesečni gospodinjski tečaj. Natančneje podatke daje vodstvo samo.

*

Cenc in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 9. januarja so pripeljali špeharji 147 svinj. Svinjsko meso je bilo po 10—14, špeh 12—14. Radi deževnega vremena ni bilo na trgu sena in otave. Kmetje so pripeljali 50 vreč krompirja po 1—1.50, 38 čebule po 5—6 (česen) 10 do 15, dva voza zelja po 2—3. Ječmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, proso 1.50—2, ajda 1.50, ajdovo pšeno 4—4.50, fižol 2—2.30. Kokos 25—35, piščanci 25—65, puran 60—85, domači zajec 8—30, divji 20—30, fazan 25. Celi orehi 5—6, luščeni 16—20. Hren 12—14. Radič (1 kg) 12—14. Hruški 3—5, jabolka 3—5. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 24—32. Jajca 1—1.50, med 14—20. Suhe slive 8—12 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 8. januarja je bilo pripeljanih 69 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5 do 6 tednov strari komad po 50—80, 7—9 tednov 90—100, 3—4 mesece 150—200, 5—7 mesecev 350—400, 8—10 tednov 450—500, 1 leto 650 do 700 Din. 1 kg žive teže 5—6.50, mrtve teže 8—10 Din.

*

Ilastanje za zakladi.

Svetovna kriza, pomanjkanje denarja ter brezposelnost vabijo po vseh pokrajinh do poskusov: dvigniti stare zaklade in se prikopati do zlata. V Parizu, Londonu, Berlinu, Newyorku, po vseh velemestih pripravlja ekspedicije, ki se bodo lotile nekje na svetu iskanja skritih zakladov, ki bi naj obogateli domovino in jej pomagali iz vsestranske stiske. Vsa ta poročila o zakladih se glasijo kakor mične bajke, a vendar so istina 20. stoletja. Iznajdbe tehnike in znanosti služijo v naših časih v to, da so opremljeni moderni iskalci zakladov z najnovejšimi potapljaškimi opremami, letali, hidravličnimi svedri in z električnimi čarodejnimi šibami. Vprašanje pa je, če bo sploh katera od odposlanih ekspedicij zadela na toliko zaželeno — skrito, zakopano in v bajne globočine potopljeno zlato.

Zaklad merskih roparjev.

Znani dirkač Campbell je vzel na muho Kokos otočje in pripravlja tječaj novo ekspedicijo. Kokos otoki se nahajajo v Tihem Oceanu in jih vedno obiskujejo iskalci zakladov. Podnebje na otokih je skrajno neugodno. Belokožec ne more dalje zdržati pri kopanju kakor le par ur in vendar goni ljudi neprestano nekaj na otoke, da bi tamkaj dvignili in se polastili zlatih zakladov, katere so zakopali svoj čas — morski roparji.

Knjige o zakladih.

Kako zelo se zanima svet za skrite zaklade, nam dokazuje dejstvo, da je

izšlo letos za božične praznike v raznih državah mnogo knjig, ki razpravljajo o znamenitih starih zakladih in njihovih skrivališčih.

Parnik »Egipt«.

Skoraj gotovo je, da bodo dvignili na pomlad 1932 zlate milijone, ki so se potopili s parnikom »Egipt« pri rtu Finisterre (na Novi Gvineji v Tihem Oceansu). Italijanski potapljači so že prodrali do zlata in ga tudi ugotovili. Viharji so onemogočali zadnje tedne dvig zaklada, ki se bo gotovo posrečil pri bolj tem vremenu in z zboljšano potapljaško opremo.

Zakladi v jezeru.

Tudi v Novi Scotiji (na severu Kanade) so pričeli iskati zaklade. Pripovedujejo, da je tamkaj jezero, v katerem bi naj bili pogreznjeni bajni zakladi. Jezero že izpraznujejo, da se bodo lotili iskanja zakladov po izsušenem dnu. Izsuševalna dela zalaga z denarjem bogata banka. Podlago za podjetje tvori staro karta, na kateri je zarisano jezero in označeno mesto, kjer ravno se — skrivajo zakladi.

V Atlantskem Oceanu

so pridno na delu, da bi dvignili potopljeni tovor parnika »Merida«. Dvigalna dela vodi znani iskalec zakladov Bowdoin.

Zaklad Inka kraljev.

Lansko leto v oktobru se je raznesla po južnoameriški državi Ekvador vest, da je odkril iskalec zakladov Julij Torres bogastva Inka kraljev po dolgoletnem in trudopolnem isk nju. Skrivnost o zakladu in Inka kraljev je bila Juliju Torres zaupana od neke Indijanke.

K znamenitim iskalcem zakladov

pričevajo Karla Driscolla, ki se je vozil veliko let med severnim in južnim tečajem in je obiskal vse kraje, ki so mu bili označeni, da prikrivajo bogastva.

Dobra hčerka.

Možu se je zgodila nesreča. Po naključju je prišel z nogo pod avtobus in ta mu je nogo zdobil. Tožil je podjetje in sodišče mu je priznalo odškodnino 30.000 Din. Ta denar je dal svoji starejši hčerki, da se je sedaj mogla omožiti. Pri poročni pojedini je pa pristopila mlajša hči k očetu in mu je prošeče govorila na uho: »Kaj ne da, oče, sedaj b' te mislili pa še tudi na mene!«

Pojasnilo.

Učitelj: »Kako je to, da je tvoji materi ime Kovač, tebi pa Gruden?«

Učenec: »Ker se je moja mati v drugič omogožila, jaz pa še ne.«

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

Pri pogledu na človeka je utekla lisica kmetu med nogami in hotela uiti skozi planke na dvorišču. Novak tudi ni bil len in hajdi za držnico, katero je ujel baš za rep, ko se je rinila z vsemi silami skozi plot. Kmet je držal zajeti rep z vso močjo, lisica je hotela za vsako ceno v slobodo, je pač popustil rep in ostal v Novakovih rokah. Kako se je maščeval Novak iz Stare vasi nad lisico, se je razneslo kmalu po celi okolici. — Pozneje je baš stari Tahi ustrelil lisico brez repa in se čudil tej prikazni. Grajski lovec mu je rekел, če še hoče imeti rep v koži, ga mora tirjati od Novaka, ker on ga še vedno hrani. Radi izpuljenja lisičjega repa je moral odnesti Novak na Stattenberg vse kure in še s palico jih je dobil, da ni morel hoditi dalje časa na delo, ker je izmaknil drzno kradljivi divjačini rep.

V grajski kovačnici v Lesničnem, ki je že bila

3 tabor kmečke zveze in prekičevajoč lonec ljudske nevolje na gospodo, se je zgodila na mah sprememb. Na Hartenštajn sta prijezdila oba graščakova sina Žiga ter Adolf s celim spremstvom plemičev. Plemička mladina si je ogledala v delavnici izdelano orožje in se čudila Pavlovi izredni spretnosti o tedaj tolikanj iskani ter čislani obrti. Ko je videla mladež v delovodji nekaj več nego obrtnika, ga je povabila skoro za stalno na grad. Le tu in tam je še prišel pogledat v Lesično in dal nova povelja za izdelavo viteške opreme.

Ljudje so zvedeli kmalu, da je postal njihov ljubljenc iz Lesične kar celi vitez in učitelj mladih grofov v rabi orožja in v boju na konju. Po cele dnevi je odmeval iz grajskega dvorišča žvenket orožja, peket konjskih kopit, krik ter navdušeno ploskanje z rokami.

Včasih so prijezdile na Hartenštajn kar cele čete do ušes oborožene plemenite gospode. Ob prilikah večjih posetov je bilo na grajskem dvorišču posebno burno in celo v noči ob plamenih gorečih bakelj so se zaganjali plemiči na konjih eden proti drugemu in se suvali s topimi sulicami.

Driscollu se vendar doslej še ni posrečilo, da bi bil zadel na kak pomenljivejši zaklad in da bi se bilo njegovo iskanje izplačalo.

Sreča igralke.

Izredno srečo je imela filmska igralka, ki se je morala ob priliki snemanja filma potopiti v morje v luki glavnega mesta Bahama otokov (pred Osrednjo Ameriko). Pri tej priliki je zapazila na dnu železni zabor. Po njeni navedbi so zabor dvignili in odkrili, da je bil napolnjen s španskimi zlatniki.

Krščanske ženske zveza ima v nedeljo dne 17. januarja ob pol 5. uri popoldne v dvorani Zadružne gospodarske banke svoj redni občni zbor. Vljudno vabimo vse članice in člane, da se istega udeležijo v prav oblinem številu. Odbor.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na Božič smo imeli v Prosvetnem domu božičnico. Videli smo lepo sliko svetonočne skrivnosti. V hlevcu sta Marija in Jožef čuvala Božje dete. Solarji so pa kot pastirji deklamirali in zapele nekaj božičnih pesmi. Nato so siromašni otroci bili obdarovani. Dobrodušnim darovalcem in vsem, ki so karkoli pomogli k lepo uspeli božičnici, Bog plačaj! — V nedeljo 27. decembra lanskega leta je dramatski odsek Katoliškega prosvetnega društva uprizoril ljudsko igro: »Dekle z rožmarinom«. Igralci so izborni rešili vloge. Želimo jih zopet kmalu videti.

Sv. Anton v Slov. gor. Tukajšnje Prosvetno društvo ponovi na praznik našega farnega patrona, dne 17. januarja tega leta igro »Mala pevka«. Vstopnina bo za tokrat znižana na 2, 3 in 5 Din. Vas vse domačine, predvsem pa sosedje, vabi k svoji zadnji prireditvi mala pevka Angelina. Pridite!

Ormož. V nedeljo na Antonovo bo po večernicah v Društvenem domu predstava. Igrali

bodo »Čarobno skrinjico« in »Skrivnostno zaročko«. Oboje bo zanimivo, veselo, smešno, počutno in resno.

Velika Nedelja. Tukajšnje bralno društvo sklicuje svoj 39. redni občni zbor v nedeljo dne 17. t. m., popoldne po večernicah, v dvorani. Vsi stari člani naj se tega občnega zabora udeležijo in pripeljejo še novih, ker društvo potrebuje mladih, svežih moči. Stariši, zavedajte se, da je mesto za izobraževanje vaših otrok le pri nas in nikjer drugod! Za letošnji predpust pripravlja društvo svetovnoznameno burko »Karlovo tet«, šaloigro, kakor je še ni videl naš oder.

Polzela. Dramatični odsek Katoliškega prosvetnega društva priredi v nedeljo dne 17. januarja tega leta v prosvetnem domu na Polzeli dramatično predstavo: »Davek na samce«. Šaloigra v treh dejanjih. »Ribičeva hči«, spevoigra v enem dejanju. Začetek ob treh popoldan. Vstopnina 7, 5 in 3 Din. Vljudno vabimo.

Št. Janž pri Velenju. Na Kraljevo, dne 6. tega meseca se je vršil v društveni dvorani 19. občni zbor. Odborniki so poročali o delovanju društva v preteklem letu. Članov je bilo 82, ki so delovali v pevskem, tamburaškem in dramatskem odseku. Tudi dekliška Marijina družba je kot krožek društva sodelovala. Seje so bile tri; na prireditvah sta bila dva govorov in so se uprizorile tri igre, pri katerih je sodelovalo 20 članov. Proslavili smo tudi materinski dan. Knjižnica se je pomnožila za 24 knjig in se jih je 266 posodilo 15 članom. Inventurni imenik knjig izkazuje 422 knjig in knjižic. To, kakor tudi blagajniško poročilo je bilo pod vitsom vseobčne krize, ki jo bo skušal novoizvoljeni odbor premagati. Najbolj pogrešamo tople dvorane za zimske mesece. Tudi to upamo doseči, če bomo pogumno in vzajemno hodili po poti, kakor si jo je na jasno začrtal občni zbor. Zanimanje za napredek društva je pokazala polna dvorana. Le žal, da sta morala šaljiva prizora radi bolezni in pogreba izostati. Razni odseki so vneto na delu, ki bo, kakor upamo, rodilo uspeh. Dal Bog! — Malo farne kronike: V preteklem letu je bilo rojenih 30, umrlo jih je 12, poročenih je bilo 7 parov. Agitacija za časopisje se je živahno razvila in smo pridobili precej novih

naročnikov za »Slov. Gospodarja« in »Glasnik«.

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Anton Macun, trgovina z manufakturo v Gospodski ulici.

Mariborski konsum, Glavni trg.

Franc Klajnšek, trgovec, Glavni trg. Jančič Karl, trgovina, Aleksandrova cesta 11.

V Št. Lenartu:

Tone Hrastelj, trgovina

V Sv. Juriju ob Ščavnici

Josip Farkaš, trgovina.

V Gornji Radgoni:

Jože Hrastelj, trgovina.

V Kapeli pri Radencih:

Franjo Steinbauer, trgovina.

V Ljutomeru

Franc Senčar, trgovina.

V Ptaju.

Anton Brenčič, trgovina z železnino.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Mali Nedelji:

Franc Senčar, trgovina.

V Celju

Franc Dobovičnik, Gospodsko ulica 15. (pri nakupu za 300 Din.)

Franc Strupi, steklar.

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile, stalno do novega leta. Ta objava je za trgovce, ki odvzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Tolažba.

Stara žena je izpovednika vedno nadlegovala, ali bo zveličana ali ne. Izpovednik jo skuša umiriti tako in drugače, a zastonj. Napisled ga mine potrepljivost. Ko ga že na nekega dne že spet nadleguje s svojim vprašanjem in je vse poučevanje zastonj, ji reče izpovednik: »Odri usta!«

Ko ženica usta odpre in izpovednik v njenih čeljustih ne vidi nobenega zoba, reče ji: »Gotovo prideš v nebesa; zakaj v peklu je jok in škripanje z zobmi, ti pa nimaš nobenega zoba!«

Vprašanje.

Mati: »Čuješ, Mihec, če se ne boš lepo ve-

Duša in središče vsega hrupnega dirindaja na grajskem dvoru je bil Pavel, ki je jezdil z mladimi grofi okrog v svetli viteški opremi.

Kmetje so brž uganili, da ne pomeni neprestano zbiranje oborožene gospode za nje nič dobrega. Poročil o kakih turških vpadih ni bilo od nobene strani; pač pa so se širile govorice, da so hrvaški kmetje že parkrat napadli Tahovo najozjo žlahto iz Susedgrada in Stubice ter si pripomogli sami do obračuna in pravice. Kaj, ko bi tele gosposke fantiče vežbal grajski kovač, da bodo mlatili v kratkem po že itak do tal upognjenih kmečkih hrbitih? Bog znaj, če ni bila Pavlova prijaznost le vaba za blebetave jezike lahkovernih tlačanov? Zvedel je vse njihove težnje ter sovraštvo do nenasitne gospode in bo lahko pokazal prstom na vsacega, ki je zabavljal na oblast in cesarja, ki ima za vse kmečke pritožbe le gluha ušesa!

Kar strah je postal Hartenštajnske podložnike, kaj bo z marsikaterim izmed njih, če je grajski kovač poturica in jih bo izdal.

Kakor je bila pred kratkim vera tlačanov v

domačina Pavla Šterca trdna in si je štel vsakdo v čast, da si je iztresel srce vpričo izkušenega graščinskega uslužbenca, tako je sedaj preklinjal uro, ko je nasedel temu gosposkemu petolizcu, ki je bil med njimi navaden vohun v težkih časih bojev za staro pravdo.

Javno ljudsko mnenje se je glasilo: Kar je kvantal Pavel o Tahu in njegovem trinoškem početju, je bil le trnek, na katerega je ujel pilštajnske ščuke, katere bo pomagal sam peči na grajskem ražnju.

Kedo bi bil tudi zameril kmetom ta hipen preokret glede presoje poprejnjega njihovega buditelja, ko ga že ni bilo tedne in tedne med nje. Če je pogledal v delavnice ob Bistrici, se mu je tako mudilo med mlade plemiče, da se je večkrat spodbaknil ob kakega kmečkega dobrega znanca, ne da bi ga bil pogledal, kaj še le ogovoril.

Da je Pavel poturica ter ovaduh, je stalo trdno kot skala, saj bo še lizun spremenil vero. Povod za naslednje osumljenje je dala tale nova prikazen v pilštajnski fari:

Vprašanja in odgovori.

N. J. v B.

Kupil sem njivo, kjer je vknjižen prejšnji dolg. Nekaj druge zemlje je kupil nekdo drugi, kjer je tudi vknjižen isti dolg. Ali moram res plačati?

Odgovor:

Ko ste kupili in plačali, ste morali zahtevati v pogodbi čisto zemljiski knjigo. Če pa ste pustili vknjižen prejšnji dolg, boste žal morali pustiti — njivo, ker samo z njo garantirate za vknjižen dolg, ako v svoji neprevidnosti niste podpisali celo kake zadolžnice za celo svoto, o čemer pa ne pišete. Vaš slučaj naj bo vsem čitateljem v opozorilo, da dobro prečitajo, predno kaj podpišejo!

I. N. v B.

Naredil sem gramoz za banovinsko cesto in so ga že prevzeli, denarja pa ni od nikoder. Kaj naj napravim?

Odgovor:

Sedaj ob novem letu dobri banovina dosti doklad, ter jajte takoj in sicer osebno g. banu dăsite!

K. M. v K.

Imam sina v meščanski šoli, ali bi dobil kaže podporo zanj? Sem delavec.

Odgovor:

Ker ga nimate doma, ampak drugod, imate res velike stroške. Za srednješolce je dijaška kuhična, za meščansko šolo pa je ni. Oglasite se pri g. ravnatelju ali pri g. katehetu šole. Če je fant priden, bodo mu šli na roko vsaj glede hrane.

F. K. v B.

Soseda vozi po moji zemljji, jaz pa po njej. Sedaj mi prepoveduje, sama pa še vozi.

Odgovor:

Ako so vaši predniki vozili in je skupno tega 30 let in ni napisa »Dovoljeno do preklica«, je pravica zastarela in vam ne more prepovedati, vi pa njej ne. Če imata pa vsak po dve kravi preveč v hlevu, se pa tožarišta, boda isto izvedela!

I. Š. v I.

Nabil sem fant, ki je ponočeval okrog naše hiše. Na sodniji smo se pobotali, da je že vse dobro. Sedaj mi pa neki drugi odvetnik

piše, da moram plačati za stroške 300 Din in 150 Din za fantove bolečine.

Odgovor:

Ako je tudi tisti fant podpisal, niste dolžni plačati, razen če ste to podpisali, da avokata plačate.

P. K. v S.

S sosedom, ki ni dal miru glede meje, sva se pisemno zmenila, da se bova ravnala tako, kakor geometer določi. Geometer je določil v njegovo škodo, zdaj pa noče nič slišati o tem.

Odgovor:

Ako imata ta dogovor med pričami, da je res pogodba, potem drži in mu lahko poveste, da pravdo izgubi, če tudi že nad 30 let uporablja zemljo. Če pa ni veliko, pa je boljše pustiti, ima vsaj nauk, da človek, ki zaradi meje preveč zgago dela, največkrat = »gora plača«.

F. J. v P.

Kdaj bo v Mariboru knjigovodski tečaj?

Odgovor:

Imamo celoleten in polleten tečaj. Ti se začno vsako jesen, oziroma v februarju. Poleg teh priredi od slučaja do slučaja tečaj tudi Zadružna zveza, katere dneve pa objavi sama in jih izveste pri domačem denarnem zavodu, ali v njeni pisarni v Mariboru, Miklošičeva cesta 6.

H. L. v D.

Ali vam je znano kako sredstvo proti kajenju?

Odgovor:

Najbolj učinkovito sredstvo je — močna volja! Ne bom in — držim! So sicer še druga sredstva, neki anti-nikotin, ki se naroča pri Lindiču, Ljubljana, Komenskega cesta 17. Dobro domače sredstvo je: zagnusiti cigaretto z roživino od nohta. Ta pri paljenju tako zmrdi, da se človeku cigareta pristudi.

J. K. v R.

Ali mora mati odjaviti glede zgradarskega davka, ker sedaj ni več obrti v hiši?

Odgovor:

Mora. Navede naj dan, kdaj je bila obrt odjavljena in da potrebuje prostore za svoje kmetsko delo.

A. Ž. v G.

Ali bode banovinska šola sprejela še kaj učencev?

Odgovor:

Sprejela jih bo, toda sedaj je že v sredi leta. Obrnite se na ravnateljstvo. Žal, da je sedanja banska uprava upeljala, da morajo učenci poleg tega, da delajo, še plačevati.

J. T. v J. V.

Ali ima najemnik, ki se je že izselil, še pravico v hišo, ali ga lahko ven vržem?

Odgovor:

V hišo hoditi nima več pravice, ako je že vse odnesel, kar je njegovega. Pri venmetanju morate biti pa previdni v besedah in dejanju! Če mu samo ukažete, da v vaši hiši nima ničesar iskat, še manj pa hoditi, mora takto iti.

J. J. v T.

Kolike so doklade banovinske in občinske, da vem izračunati davek tudi sam?

Odgovor:

Pojdite na svojo domačo občino. Tam poglejte banovinski proračun, ki je izšel v »Ur. listu«, boste med kritjem našli doklade v odstotkih. Tudi boste na občini izvedeli za občinske doklade, te so v vsaki občini različne in mi ne vemo za nje. Žal, da ni več Kmetske zvezze! Ta je nameravala napraviti tečaje za vsako občino, kjer bi se naučilo ljudi, kako si naj davek izračunjo.

P. K. v B.

Kje se naroča uradni list?

Odgovor:

Naroča se v Ljubljani. Cena ni stalna, več obsegata, več je treba plačati, stane letno do 500 Din.

*

Razvanje pri Mariboru. Proračun občine smo srečno spravili pod streho, navzlic gospodarski krizi, kakor tudi krizi, ki vlada že dalje časa v občinskem odboru, tako da je g. župan že hotel odložiti, zlasti v Razvanju tako težko župansko čast. Doklade so se določile na vse neposredne davke 40%, trošarin-

del, te budem moral dati v kak zavod, da se naučiš malo olike.

Mihec: »Kaj se domne morem naučiti olike?«

Potrdilo.

Janezek: »Kaj misiš, Tonček, ki ribe zelo rastejo?«

Tonček: »Mislim, da veš, moj oče je vlovil pred enim tednom veliko ribo, sedaj pa je vedno večja, čim več ljudem o njej pripoveduje.«

Pavel je šel v gledališče z ženo in štiri mesce starim otrokom. Med prvim dejanjem se je otrok pričel dreti, nakar je prišel ravnatelj ter prosil, naj zapustita z otrokom gledališče, pri blagajni dobita denar nazaj. Ker

Domači vikar Kraft je moral odstopiti kar čez noč kaplanijo pri Sv. Trojici v Dobležičah čisto tujemu duhovniku, ki se je bil pritepel na Pilštajn nekod iz Koroške. Sam cesar ga je napodil iz službe, ker je oznanjal Lutrovo vero. In ko, ko se je prikazal na Pilštajnu, mu je nakazal grashčak desetino deseterih posestnikov. Lutrovec je vabil Dobležičane v cerkev. Šlo jih je nekaj par krat iz radovednosti, a so slišali le zmerjanje čez svetnike, Marijo, papeža ter katoliško cerkev in maše je bilo konec, kakor bi pihnil. Ljudje so se bali krivega preroka in še dobležičke cerkve so se ogibali, da bi jih kje ne premotil zlodej in jim ugrabil dedičino očetov — pravo sv. vero.

Odkar se je naselila viteška gospoda na Hartenštajnu, je Lutrov duhoven skoro stalno v gradu, kjer ponavlja nedeljo za nedeljo zgoraj omenjena bogokletstva, pa mu vsi potrjujejo, da tako je prav in tako bo sedaj brez svetnikov, Marije, zakramentov, sv. maše ter papeža!

In kdo prihaja v družbi grajskega kovača v Lesično v delavnice, če ne oni ne bodo potreba

Lutrov apostol, ker je seve za gospodo in proti kmetu.

Ta bo sedaj lepa na Pilštajnu! Ker so lahko verni tlačani zaupali svoj punt v mislih proti gospodi prijaznemu izdajalcu, jih bodo pometali v ječo in jim še tamkaj vsili lutiš vero, ki je slabša od turške. Tako in enako so mislili in šepetali eden drugemu podložniki v neprestani bojazni, zdaj pa zdaj bode planil po njih grajski valpet z beriči in jih odtiral na odgovor radi punta proti oblasti in radi sile na spremembo vere.

Po par mesecih sta zapustila Hartenštajn graščakova sina in se vrnila v Celje, kjer je bil njun oče v cesarski službi. Grajski kovač se je zopet preselil v Lesično in prevzel z vso vnemo vodstvo delavnic, ki daleč niso mogle dohajati vedno novih naročil glede orožja ter viteških oprem. Ubogi Pavel je gledal in se čudil, ko je naletel povsod le na tuje obraze. Kmetov sploh ni bilo več blizu, ko so zvedeli, kledo je zopet gospodar kovačnic. Še taisti, ki je moral v Lesično, je skušal, da je opravil hitro in se ni spustil z grajskim kovačem v noben drug razgovor kakor, kar

ske na vino pa 50%. V primeri z drugimi občinami so doklade še znosne. Da bi le bilo več zastopnosti in medsebojnega razumevanja. To bi bilo želeti, saj bo to vsem v korist. Kri- vih prerokov in kritikov, ki svoj plašč vedno obračajo kakor veter piha, pa nič poslušati!

— Zopet je zasijala elektrika po nekaterih hišah, tudi ostali bi jo radi imeli, pa je napeljava predraga. Kakor se čuje, bode tudi cerkev sv. Mihaela dobila v kratkem električno razsvetljavo. No, tedaj pa bo naša že itak lepa podružnica še bolj prikupljiva. Za ta načrt se prav posebno trudita naš župan g. Korošec in pa požrtvovalni cerkveni ključar g. Rot st. — Novih stavb se je v pretečenem letu dogradilo v naši občini nad 20, pa tudi v bodočem letu se namerava precej graditi. So to večinoma delavski domovi. Vsak si pač želi, da ima svoj dom in naj si bode še tako priprost. — V občinskem zastopu se obeta izpremembra, kakor se je že izvršila po mnogih drugih občinah. — Naši sosedje Pivolčani že tudi imajo električno razsvetljavo. Prav tako! — Graščina Hausampaher je z novim letom otvorila novo gostilno, kjer se bo točilo vino lastnega pridelka. — Vinotoč je že otvoril posestnik Onič Matija. Je pač dosti vinca, pa malo denarja. Pa tako se tudi drugim vigradnikom godi.

Št. Peter pri Mariboru. Ljudsko gibanje v pretečenem letu: Rojenih 81, med temi 8 nezakonskih, umrlo jih je 40, poročenih pa je bilo 21 parov. Pred več desetletji, ko je bilo v župniji znatno manjše število prebivalcev, je bilo število rojstev enako zadnjih let. — Na Novega leta dan je umrla pri svojih sorodnikih v Celestrini Marija Klemensberger iz Maribora. Rajna je bila dolgoletna in vneta članica Krščanske ženske zveze v Mariboru. V metavi pa je umrl Pavalec Ivan. Dosegel je starost 88 let. Rajni je bil globokoveren mož, ki je ves čas izpolnjeval krščanske delnosti in nikdar zamujal ali opuščal službe ubožje. Mlademu rodu, ki je tako mlačen in površen v izvrševanju verskih dolžnosti, bi lahko služil za zgled. Naj ljubeznivi starček sniva v miru, dotlej, dokler ga ne zbude angelske trombe k novemu, večnemu življenju. — Mariborska prosvetna zveza — fantovsko okrožje priredi v mesecu februarju pri Št. Petru

smuške tekme. Smučanje je postalo tudi kmetski mladini prijeten šport, ter si je že mnogo fantov nabavilo ali sami napravili smuči ter se prav pridno vadijo v smučanju. Prihodnji mesec preskrbi ukažljnim Šentperterčanom prosvetno društvo »Skala« zopet poučno predavanje, in sicer o zdravstvu. Govoril bo zdravnik iz Maribora.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Gospod Rudolf Kordič, šolski upravitelj v Vurbergu, in gospodična Leopoldina Matjažič, učiteljica pri Sv. Marjeti ob Pesnici, sta se dne 9. januarja tega leta poročila pri sv. Mariji na Brezjah. — Bilo srečno!

Ribnica na Pohorju. Le preveč se redčijo vrste naših značajnih, prezašužnih mož, ki jih bomo težko pogrešali. Tužno so peli naši zvornovi dne 3. t. m. v slovo priljubljenemu in mnogo spoštovanemu našemu županu g. Francu Vitzmanu, ki je umrl v 64. letu svojega življenja. Težko, že dalje časa trajajoč bolezen je prenašal z občudovanjo potrpežljivosti. Ni hče pa ni pričakoval, da se mu dam življenja nagiblje že v zaton. Blagopokojni ostane v neizbrisnem spominu med nami kot trojen vzor. Prvič kot vzor enega izmed najboljših učiteljev in vzgojiteljev šolskih otrok. Z očetovsko besedo je ucepljal vestno in neumorno v mlaadi narodni naraščaj izobrazbo duha in srca. Izobrazbo srca še posebič je kazal otrokom in celi fari tudi z vzgledom, s svojim neomajnim in živim krščanskim prepričanjem. Na kratko rečeno, bil je vzgojitelj mladine, kakoršnih ni mnogo in to 32 let; doživel je samo 64 let. Drugič kot vzor modrega, človeško čutečega župana, ki mu je bil red in dobrobit občine glavni smotrer. Razredenega šolske dolžnosti in upokojenega so si ga naši občani, ocenjujoč vredno njegov značaj, prijaznost in sposobnost, izvolili leta 1927 za svojega predstojnika. V zahvalo za zaupano mu častno mesto je bil potem radevölje na uslugo, kadarkoli in komurkoli je mogel. Zlasti ubožci so izgubili z njim skrbnega očeta. Tretjič kot vzor poštenega in pravičnega, štedljivega in delavnega gospodarja. Kot sin uglednega posestnika Vitzmana v Puščavi je nosil v prsih dedno ljubav do gospodarstva. Čeprav razumnik, je rad prijemal brez sramu za kmetsko delo na svojem lepem posestvu, ki ga je napredno upravljal. Njegovo

veliko priljubljenost ter spoštovanje napram njemu je najbolj jasno izpričala prebrojna množica, ki je šla za njegovo krsto. Dolžno čast mu je izkazala tudi naša požarna bramba, kateri je bil po močeh vsikdar ob strani. V ganljivih besedah ter v srce segajočih žalostinkah nad grobom je bil izkazan zadnji pozdrav enemu izmed naših zares najboljših mož. Bodí večni mir in pokoj njegovi blagi duši, preostalim pa naše globoko sožalje!

Vurberg. Podpisani sem bil hudo zbolel, toda ruski zdravniki v sanatoriju so z božjo pomočjo s svojo strokovno znanostjo in veliko skrbjo odgnali bolezen. Pred vsem velika zahvala g. šefu dr. Boleslavu Okolokulaku za njegovo požrtvovalnost. Ravno tako topla zahvala tudi g. dr. Sergeju Kapralov ter sestri milosrdija gospej Olgi Keručenko-Markovskij. Bog daj tako plemenitemu ruskemu narodu boljših dni, kakor jih preživlja dandanes! — Vurberg, dne 6. januarja 1932. Al. Kokelj.

Sv. Anton v Slov. goricah. Božič najsvetejši v letu, starim si in mladim ti. V tem smislu smo praznovali tudi letošnje božične praznike. Le nekateri nepoštenjakoviči so bili tako drzni, da so si izbrali ravno ta praznik miru za nepošten posel in so skušali v noči od 25. na 26. december vlotiti v trgovino g. F. Markoviča. Najbrže so nameravali oropati tudi še pošto, ki se nahaja v istem poslopju. Ker pa so menda že od prevelikega hrepnenja po plenu malo preveč zaropotali in ker trgovec ni imel tako trdnega spanja, kakor so menda mislili, jim je hitro prekrižal njihove zlobne načrte. Tak »obisk je imel ta trgovec že četrtič. V noči od 27. na 28. december pa so skušali vdreti v gostilno gospe Štefanie Rojs. Pa tudi tukaj so bili pravočasno pregnani. Ljudje se radovedno vprašujejo, kje so sedaj tiste varnostne odredbe, ki so bile v noči od 7. na 8. november podvzete. — Bila je razpisana služba javnega oznamitelja, ker je bivši odstopil. In tako se je priglasila cela vrsta kandidatov za to službo. Da se spoznajo oznamiteljske sposobnosti posameznih, zato sedaj čujemo vsako nedeljo drugega, ker tekmujejo med seboj, kateri bo odnesel prvenstvo in službo.

Kapela. Na praznik sv. Štefana se je preselila med nebeške zvore najstarejša družbenka

je moral. Pavle si ni mogel razložiti preobrata iz tolike prijaznosti ter zaupljivosti v — strah ter pobeg pred njim. Uganko mu je pojasnil šele stari Belakov Andrej, kateremu se tudi ni nič boljše godilo nego Pavlu. Odkar se je klatila toda vražja gospoda in dolgopeti lutrovec, mu ni plačal nikdo niti enega polička, četudi je še tako zabavljal nad Taha ter plemenitaše po gradovih.

Po tem razojetju je uvidel v življenju izšolan ter preizkušeni Šterc, da bo v sedanjih časih tihega in odkritega boja za staro pravdo nemogoče služiti gospodu in tlačanu. Za koga se je odločiti njemu, mu je bilo jasno, to mu je narekovala vest ter katoliška vera, saj je bil sin kmečke, slovenske in verne matere! Nikakor še ni bil pozabil udarca Tahovega blica. Kakor psa ga je bil oplazil ta pijavka kot plačilo za delo. Že davno zaceljena brazda mu je klicala v spomin osvetu nad gospodo, kadarkoli si je potegnil z roko po obrazu. Vendar kaj je bila njemu storjena krvica v primeri s tisočerimi in tisočerimi, katerim je iztiskal grad kri ter solze iz kmetskih podložnikov! Ni bilo dovolj, da je zasužnila graščina

ubogo kmečko paro glede osebne svobode ter imetja, ne, še novo ter krivo vero mu je hotela usiliti in vkovati tudi kmečko vest ter dušo v verige grajske brezvestnosti! Pavel ni bil trstika, katero bi bil z lahkoto zibal sem ter tja veter dobrega zasluba iz grajske blagajne, bil je neomanjan hrast, kojega korenine so segale globoko v prepričanje, da kmet ni pes, ampak kristjan z res pravo dušo in neugnanim hrepnenjem po osebni svobodi ter pravici!

Čeravno v grajski službi, je bil z vsakim utripljajem srca za kmetata in njegovo svobodo, pa koliko razočaranje! Bratje iz kmečkih vrst so ga osumili za izdajalca brez vsacega dokaza le radi dejstva: služba ga je iztrgala za nekaj časa iz njihove sredine in ga preselila iz kovačnice na grad! Tolažil se je s prastaro resnico, da je baš kmet tolikokrat prenagel z zaupanjem ter z obsodbo. S čisto in odkrito dušo si je pridobil zaupanje tlačanov, zagrešil ni ničesar, kar bi ga tiralo na pranger izdajstva, mirna vest, pravica ter resnica bodo zmagale in mu pridobile nazaj čast ljudskega buditelja!

(Dalje sledi.)

je otrok zaspal, sta ostala. Predstava pa je bila zelo slaba in v tretjem dejanju reče mož ženi: »Daj no, ščipni otroka!«

Dobr nasvet. Žena: »Gospod doktor, mož ponocni v spanju vedno govori, ali bi vedeli mogoče za kak pri-pomoček proti temu?« Zdravnik: »Dovolite mu, da bo smel doma čez dan več govoriti!«

V trafiki. Žena je šla kupovat za moža cigare. Trafikant jo vpraša, kakšne hoče, a ni vedela imena. Zato jo vpraša: »Ali hočete slabe ali močne?« Žena odgovori: »O, le močne, prav močne mi dajte, kajti mož jih itak v svojem žepu toliko polomi!«

Frančiška Domajnko iz Radenskega vrha. Bila je 54 let v tretjem redu. Pokojno so čislali vsi, ki so jo poznali, ker je bila ljubežniva, skromna in ponižna. Njena plemenita duša ni bila zmožna žaliti nikogar. Bila je mehke narave ter je čutila v sreči in nesreči s svojim bližnjim. Iz njenih oči sta sijali dobrota in ljubeznost; za vsakega človeka je imela prijazno besedo. Lansko leto še krepka, zdrava in živahna, a sedaj na zimo je nenadoma zbolela; zadela jo je kap ter je čez osem dni umrla. Domači so še vedno upali, da jo bo krepilo še spomladansko solnce in zrak. Solnce pa se je skrivalo in za njo ni bilo več nobene pomoči. Priplul je v njeno bolniško sobo mrtvaški angel. Njegov ledeni dih je ustavil utrip Franciškinega srca za vedno, potem pa odplul z njo lepo, čisto dušo na božji vrt, kjer prepeva slavo božjo. Položili so njeno truplo na mrtvaški oder, vso odeto v belo in rdeče cvetje. Cele množice ljudi so jo prihajale kropit. Kako je bila prljubljena, je pričal njen pogreb. Na praznik nedolžnih otročičev jo je spremila dolga vrsta na farno pokopališče pri Kapeli. Domači pevski zbor se je poslovil od nje z ganimovo žalostinko. Naj v miru počiva!

Ščavnica pri Gornji Radgoni. Po Ščavnici dolini in izven nje se je raznesla vest o nepričakovani smerti dobro znanega, uglednega ter naprednega posestnika g. Jakoba Nidla, kateri je postal žrtev svojega ogromnega bika. Po justranju opravljanju živine še ostane v hlevu, da pogleda pri konjih in govedi. Ko je hotel pritrdiriti poleg bika desko k jaslim, ga hipoma trešči neusmiljena žival ob tla, mu razmesari glavo in prizadene tudi velike znotranje poškodbe. Kljub svojim ranam se še z veliko težavo splazi do hlevnega praga in zakliče na pomoč. Prihiti mu na pomoč bližnji sosed, ki ga zanese v sobo k svojcem, ki niso niti slušili grozne nesreče. Poslali so po zdravnika, a bilo je že prepozno. Čez nekaj časa je izdihnil svojo dušo. Strašna nesreča je vzbudila po celem kraju splošno sočutje. Rajni naj počiva v miru!

Polensak pri Ptaju. Marsikaj se pač spremeni v enem letu. Tudi pri nas smo imeli veliko različnih novic. Mnogokateri so nas zapustili in odšli po zasluzeno plačilo na drugi svet. Življenska bilanca je dosti razveseljiva, ker nas je obiskalo na novo rojenih enkrat več, kot jih je umrlo. — Novih gospodarjev z mladimi gospodinjami smo dobili le malo. Gotovo tudi znak denarne in gospodarske krize. — Najlepšo in najpomembnejšo spremembbo pa smo doživeli v naši lepi domači Marijini cerkvi, Itak že tako lepo okrašena, je dobila za Božič še na glavni oltar prenovljeni in spopolnjeni krasni tabernakelj. Res, zdaj pač imamo ličen in dosten dom Kristusa Kralja! Ob pogledu na ta bogato pozlačeni tabernakelj pač mora oživeti vera v Njega, ki v njem prebiva. Daj, da bi mi Polensani kaj radi zahajali pred Njega in Njegovo hišico ga iskreno molit in častit! Gotovo je, da bomo tudi v novem letu imeli vedno se kaj priporočati in ga milosti prositi. — Prvo, v novem letu, se je oglasila bela žena smrt v Brezovcih. Pobrala je našega naročnika in zvestega čitatelja tudi dobrih knjig, Franca Šilaka. Podlegel je paranevi pljučnic, prevoden s tolažili sv. vere v 60. letu svoje starosti. Tako za njim je zletel med nebeške krilate poldrugoletni Vinček Mežnarič iz Preroda. Še sveži gomili je pomnožila dne 8. t. m. nova. V njo smo položili truplo pridne in bogaboječe matere ter gospodinje trpinke Ane Muhič iz Lasigovec. Neozdravljeni naduh, katera jo je že mučila 20 let, se je pridružila pljučnica, ki jo je po ze-

lo kratkem trpljenju rešila zemeljskega življenja. Pokojna je rada prihajala k sv. maši, tudi na delavnik, ter pogosto pristopila k misi Gospodovi. Naj ji torej bo On milostljiv sodnik in plačnik. Tudi »Slovenski Gospodar« je moral vedno biti v njeni hiši. Rajnima večni pokoj, vsem preostalim žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Doslej nismo pri nas nič kaj verovali v tistega tiskarskega škrata, ki smo o njem večkrat slišali. Odkar je pa nedavno ta zlomek nas navadne lovrenške purgarje prekrstil v neverne purgarje, zdaj tudi mi verjamemo, da živi, pa Vas, g. urednik, lepo prosimo: v našem imenu ga kar vi parkrat stresite za njegove rogljičke, morda pa se le kaj poboljša — ta spak! Pa sporočimo naj še iz konca minulega leta dvoje: Na sam Božič je bilo pri lepi božičnici po večernicah z obleko obdarovano 45 najrevnejših šolarjev. Božje Dete naj obilo poplača vse dobrotnike, ki so prispevali in vse, ki so se za prireditev trudili, najbolj domača gg. bogoslovca.

Podgorje. V petek dne 8. jan. smo spremmljali k zadnjemu počiku Jurija Tašler, ki je dosegel visoko starost 81 let. Bil je v življenu pravi kristjan, ki je svoje dolžnosti natancno izpolnjeval. Dolga leta je služboval pri raznih gospodarjih kot hlapec, potem pa 35 let kot delavec v Köllnerjevi tovarni kos v Trbovljah. Zavedajoč se svoje stanovske dolžnosti je vselej in povsod vestno in natancno opravil svojo službo, ker je pač z vso ljubezni bil vdan svojemu gospodarju. Ko so mu moči opešale, je pustil delo v tovarni in šel k svojemu prvemu gospodarju Mežniku v Starem trgu, ki je res po očetovsko skrbel zanj. Pa tudi gospod Köllner ni pozabil nanj. Vsak mesec mu je dajal izdatno podporo. Bog daj rajnemu uživati večno plačilo! — Bilanca za ljudsko gibanje v letu 1931 je slediča: Rojenih je bilo 34, poročenih pet parov, umrlo pa jih je 6, znak, da je tukaj zdrav kraj. Najstarejši je bil star 86 let. — Kriza je tudi pri nas. Blaga dosti, proda se malenkost, zato pa tudi denarja primanjkuje. Človek varčuje in varčuje, pa nič ne pomaga. Hotel sem doseči prvi milijon, pa ni šlo. Zato sem to opustil in bom raje začel pri drugem. Tu pa gre hitreje: ničle imam že skupaj. Mogoče mi še Vi eno prekrbite, da jih bo več.

Zavodnje. Umrl je v visoki starosti 89 let Napotnik Lovro. Opravljal je svoj čas razne odlične in odgovorne službe. Bil je župan, šolski načelnik in cerkveni ključar. Zadnja leta svojega življenja je blagi starček mirno preživil na svojem prevžitku. Bog mu bodi pravični plačnik za vse dobro, zaostalom pa naše iskreno sožalje!

Slovenska Bistrica. Slovenjebističanom in sosedom v okolici je znano, da je bila v jeseni leta 1930 podružna cerkev Sv. Marjeti v Ritoznoju popolnoma prenovljena. Ob tej priliki se je na dolgoletno željo slovenjebističkih župljanov poskrbelo, da se je v cerkvici postavil zelo okusen stranski oltar sv. Antona Pušč. Ker bomo slavili letos spomin ali godoziroma sopraznik sv. Antona Pušč. na nedeljo 17. jan., bo takrat izredna služba božja pri Sv. Marjeti. Ob 10. uri bo na čast sv. Antona

Pri nagnenju k mašobi, protinu, sladkosečnosti, izboljšuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju da so dosegli z »Franz Josefova« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefova« grenčica se dobri v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

pridiga, nato pa pri njemu posvečenem oltarju slovesna sv. maša in darovanje okoli glavnega oltarja za cerkvene potrebe. Slovenjebističani in sosedje iz šentmartinskih, tinskih in venčeselskih gor, kakor tudi vsi novi in hčere gornje in spodnjepolskavške nažave in od drugod, pohitite na ta Gospodovan dan k sv. Antonu Pušč. na prijazen ritoznojski griček! Častilci sv. Antona Pušč. na svidenje 17. tega meseca v oblinem številu, da si izprosimo njegovega varstva in pomoči za bodočnost!

Podčetrtek. Garaža gostilničarja Staroveškega je v noči pogorela in z njo tudi poštni avtomobil, ki je vzdrževal promet na progi Tinje — Sv. Peter pod Sv. gorami in je imel stalni sedež v Podčetrtku. G. Staroveški je občutno oškodovan s požarom, ker je pogorelo pred leti isto poslopje in je bil nato postavljen nov, hlev z garažo.

Šmarje pri Jelšah. Pri tukajšnjem sudišču se je dne 9. januarja zagovarjal naš priljubljeni kaplan Rančigaj za stvari iz časa volilne dobe. Bil je oproščen. Njegov zastopnik je bil dr. Ogrizek iz Celja. Nas veseli!

Šmarje pri Jelšah. V naši širni župniji z blizu pet tisoč prebivalci smo imeli v prečenem letu 87 krstov, 23 porok in pa 77 mrličev. Sam december nam je pobral 10 otrok in 3 odrašene ter ga zato ne moremo hvaliti in v dobrem spominu ohraniti. Ta je še mena da svojega naslednika — januarja — našunal proti nam, ker nam ga je doždaj skoraj vsak dan po enega farana odnesel. Na Novega leta dan so bili kar štirje farani na parah. Pa sam Bog ve, kaj še bo, ko so začele prav hudo razsajati ošpice — špicke! Silno je potrla vse sosedje na Bobovem in vse naše družbenice Marijine družbe nagla smrt pridne Šafarjeve ali Vrhovšekove Tilčke. Na dan nedolžnih otročičev je zjutraj še veselo stregla došlim gostom — zvečer pa jo je zadela kap in v nedeljo nato je bila ob mnogoštevilni udeležbi cele župnije pokopana ter ji je ob odprttem grobu v imenu družben izpregovoril lepo slovo naš g. kaplan Rančigaj. Vzgledni njen brat se je lansko zimo pred njo v večnost podal, skrbna mati boleha in tako sta obstala na lepem posestvu le še dve sesri za delo. — Našemu vrlemu sosedu in gostilničarju Antonu Baštevcu na Belem se je omračil um in je bil po nagli smrti dne 8. januarja pokopan. Velika familija in lepo posestvo brez očeta in gospodarja, to je bridko!

Koprivnica. Z novim letom smo dobili novoga župana v osebi g. Ivana Vehovar, ki je daleč na okoli znan kot postrežljiv in ljubezniv mož, ki vsakomur rad pomaga če te mogoče. Da bo ložje nosil to veliko breme, mu hočemo vsi občani iti na roko, kjer bomo le zamogli. Pa tudi starega župana g. M. Maruša hočemo ohraniti v hvaležnem in prijetnem spominu, saj je storil veliko za občinske reveže in pravilo zanemarjenih cest!

Mrčnasela. Zadnje dni meseca decembra smo spremljali k večnemu počiku Antona Šošteriča, znanega gostoljubnega moža vsem obiskovalcem sv. Jošta. Težko ga bodo pogrešali lačni in žejni! Bil je tudi okoli 30 let cerkveni ključar pri podružnici sv. Jošta in je zelo veliko žrtvoval iz svojega za popravilo te prijazne cerkvice, ki obvlada skoro celo Posavje. Dobri Bog mu bodi plačnik za vse!

Senovo pri Rajhenburgu. »Bogu v čast, na rodru v korist.« To geslo je bilo napisano na naši novi osnovni in meščanski šoli. Ni boljšega šolskega učnega programa, kakor je to geslo. Ako bi vse šole od osnovne do visoke

vzgajale mladino po tem geslu, bi nam vzgojile nov in boljši rod, najboljše državljanje in poštenjake. Kakor so že časopisi poročali, je bil gornji napis odstranjen dne 8. XII. 1931. Ljudje tega ne morejo pozabiti. Kjer se snide več ljudi, začnejo o tem razpravljati in povpraševati, komu je bil ta napis tako zoperen, da so ga odstranili. Javnost z zanimanjem pričakuje, kdaj bo o tem zaznala šolska oblast in kaj bo ukrenila. Napisi so bili že označeni v odobrenih načrtih in je tudi oblastna koladvacija odobrila celo šolsko poslopje, kakršno je. Javne zgradbe se vendar ne smejo predvrgači brez poprejšnjih oblastveno odobrenih načrtov.

Planina nad Sevnico. V naš trg, ki je bil do sedaj že tri leta brez zdravnika, se je naselil stalno banovinski zdravnik g. dr. Gustav Omahen, ki ordinira v Pintarjevi hiši vsak dan za splošne bolezni in za zozdravništvo.

Sv. Barbara pri Mariboru. V pretečenem letu je bilo v naši župniji rojenih 48, poročenih 14 parov, umrlo jih je pa 28. Tako drugi dan v letošnjem letu pa je na pljučnici umrl Franc Krajnc, posestnik v Zgornji Koreni. V njegovo hišo so imeli stalno pot le dobri časopisi in knjige. »Slov. Gospodar« mu je bil najljubši prijatelj, katerega je vsako nedeljo prečital na glas svojim domačin od začetka do konca. Njegovega pogreba se je udeležilo izredno veliko ljudi, med katerimi smo opazili tudi cenj. učiteljstvo, orožništvo, občinske odbornike itd. kar priča, da je bil pokojni med ljudmi izredno priljubljen. Lahko rečemo o njem, da v življenju ni imel nobenega sovražnika. Naj v miru počiva! Frnc Grajfoner je na njegovi sедmini nabral 110 Din za novo bogoslovje.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tako lepih božičnih praznikov, kakor jih je obhajala v minulem letu naša jurjevska župnija, je gotovo imelo le malo drugih župnij, v naši župnijski cerkvi daroval Vsemogočnemu svojo prvo sv. daritev č. g. novomašnik Janko Rojht. Mi Jurjevcani g. primicijantu ob doseženem cilju čestitamo in mu kličemo: Na mnoga leta!

Hajdina. Letošnje leto nam je vzelo iz naše srede že štiri osebe. Na novega leta dan je preminul v ptujski bolnici Franc Pintarič, ki je zavzemal najodličnejša mesta v župniji. Bil je namreč odbornik pri občini, blagajnik pri šoli, načelnik pri gasilskem društvu in celo častni član ptujske gasilske župe. Ker je bil talentiran mož, zato so ga povsod spoštovali, kjer je sodeloval za javni blagor naroda. Ker pa je bil tudi izredno družaben, zato so v njegovi družbi ljudje pozabili na vse skrbi in se prijetno zabavali pri zlati vinski kapljici. Najbolj žalostno pa je to, da še mož niti 50 let ni imel in ga je zastrupljenje krvi, itetonus imenovan ter pri popravilu studenca dobljeno, spravilo pod prerano grudo. Pa otročki, vsi trije takoj ljubki, nimajo več očetovskega srca. Dne 8. t. m. pa je bil strašen pogreb, dva fanta namreč in ena vdova-posestnica. Stari ljudje ne vedo, da bi kar naenkrat trije mrliči romali tja ven na njivo božjo, kjer bodo pričakovali vstajenja dan. Bog ve, kaj vse nas še čaka v tem novem letu!

Slomi p. Polenšaku. Zadnji čas je bil odstavljen župan občine Slomi g. Anton Visenjak, ki je z vso varčnostjo vodil občino skoraj vsa vojna leta. Za trud in skrb za našo občino v sedanjem, ne kaj prijetnem času mu izrekamo iskreno zahvalo! Na njegovo mesto je imenovan g. Antolič Joža iz Žamenc.

Sv. Rupert nad Laškim. Letošnja zima nas v teh hribih precej trdo prijema: v začetku decembra je pritisnila nezaslišana poleđica, ki je napravila na drevju ogromno škodo; potem nam je kuril hudi mraz. Ob koncu leta pa se je spravila na nas božja dekla smrt in tako neusmiljeno kosila zadnje 14 dni v letu, kakor bi hotela popraviti, kar je med letom zamudila: od 17. decembra do konca leta je vzela 9 oseb. Štiri stare, oziroma strejše ljudi je kar nemudoma ugrabila: nagle smrti je umrla 72 letna vdova Uršula Rezec v Podkrejdi; Marija Platovnjak v Reki pri Sv. Petru 82 letna vdova je zvečer dne 29. decembra prepevala, ponoči ob pol 12 uri pa naglo umrla; prejšnjo nedeljo je še v Laškem pobožno prejela sv. obhajilo. Dne 31. decembra pa sta istotako naglo preminula: Mihael Horjak, posestnik v Mariboru, blag. krščanski mož in Peter Centruh, vdovec-posestnik v Trobendolu. Po dolgem trpeljenju je v Trobendolu preminula vdova Ana Kolar, po domače Razboršek. Naj počiva v miru! V letu 1931 pa smo se gibali takole: rojenih je bilo 75 otrok, med njimi pet nezakonskih, poročenih je bilo 15 parov, umrlo pa je 37 oseb. Najstarejši človek je imel 91 let, najmlajši pa dve uri.

Marija Gradec pri Laškem. Dne 9. decembra se je vršila pri nas prva seja novega občinskega odbora, na kateri se je obravnaval proračun za leto 1932. Iz občinskega proračuna, kateri se je na seji obravnaval in bil 14 dni občanom na vpogled, je razvidno, da znaša davčna podлага v občini in to je večinoma zemljiški davek, 70.524 Din. V občini, ki šteje po zadnjem ljudskem štetju 2905 ljudi, se nahaja 37 družin, ki imajo ali so imele 9 živih otrok, katere imajo ugodnost davčne oprostitve, kar znese pri davčni podlagi okrog 20.000 Din. V proračunu se je zvišala postavka za socijalno skrbstvo, to je za občinske reveže, od lanskega proračuna od 20.255 Din na 25.700 Din, istotako se je tudi zvišala postavka za šolstvo od 50.956 Din na 51.290 Din. Občina mora v svojem proračunu prispevati k šestim šolam kakor sledi: Sv. Miklavž nad Laškim 11.000 Din, Sv. Lenart nad Laškim 3448 Din, Reka pri Laškom 6482 Din, Sv. Marjeta 3301 Din, Laško 25.390 Din in Svetina 1636 Din. Znižala se je plača tajniku g. Podreberšku in sicer na njegovo privolitev mesečno od 1500 na 1300 Din. Tajnik opravlja obenem tudi službo občinskega sluge. Doklade so se zvišale od dosedanjih 110% na 127% na neposredne davke. Pri vnu pa od 100 Din od hektolitra na 150 Din, pri vinskem mostu 100 Din, pri pivu istotako 100 Din od hl.

Sv. Jurij ob Taboru. Takega pogreba pa že mnogo časa ni videla naša župnija, kakor je bil v četrtek 7. tega meseca, ko je bila pokopana gospa Roza Lukman, rojena Hribovšek, sestra rajnega mariborskega stolnega prosta in prelata g. Karola Hribovšeka in matt sedanjega častnega kanonika lavantinskega in univerzitetnega profesorja dr. Franca Lukmana. Pogreb je vodil v spremstvu 10. duhovnikov mariborskih stolni d'kan g. dr. M. Vraber. Rajna Ramšakova mama je zasluzila tak pogreb, saj ji je bilo v veliko veselje in čast, kadar je mogla v svoji hiši pozdraviti mnogo duhovnikov gostov. S svojim lepim zgledom je vplivala na svoje okoličane tako, da so se štirje sinovi-okoličani posvetili duhovniškemu stanu. Duhovniška mati, odpočijte si na Srcu Najvišjega Duhovnika! — V noči prej je v Ojstriški vasi pogorel kozolec posestnika Daniela Jesenika. Zažgala je hudobna roka. Ta požar je pri nas že 12. v teku enega leta. Ljudstvo je zbegano.

Raznотости.

Najstarejši Anglež. Med mrtvimi, ki počivajo v londonski katedrali, je Tomaz Parr prava izrednost. Omenjeni ima svoj spomenik med pesniki. »Star Parr«, kakor so ga splošno nazivali, se je poslovil od tega sveta pred 300 leti v starosti 152 let. To je starost, kakor jo je sam izpovedal, pač pa njegovi tovariši niso dvomili glede istinitosti. Pripovedujejo, da se je rodil leta 1483 in je živel od Edvarda IV. do Karla I., torej pod desetimi angleškimi kralji. Oženil se je prvič z 80 leti. Imel je dvoje otrok, ki sta pa kmalu umrli z ženo vred. Kot vdovec se je drugič poročil, ko je bil star 122 let, in je živel do leta 1635 mirno zunaj na deželi, dokler ga ni odkril angleški bogataš Arundel, ki je stikal okrog za posebnostmi. Ta je starca pregovoril, da mu je sledil v London, kjer je doletela starega Parra čast, da je bil predstavljen kralju Karlu I. Kot starostno posebnost so ga kazali okrog po krčmah. Sprememba poprej toliko let kar najbolj priprstega načina življenja mu je škodovala. Umrl je v hiši Arundel 14. nov. 1635. Raztelesili so ga po smrti in ugotovili, da je povzročila njegovo smrt sprememba zraka. Po smrti sta slikala starega Parra dva tedaj najbolj znani slike: Rubens in van Dick. Ena od teh slik je v londonski narodni galeriji, druga v Dresdenu na Nemškem.

Dve deklici izvršili politični umor. — New-Delhi, Indija. Pod pretvezo, da želite prositi, naj bi se dovolila neka plavalna tekma, sta dobili dve deklici, dijakinja na univerzi v mestu New-Delhi v Indiji dostop do okrajnega načelnika Stevensa, ki je Anglež. Ko pa sta prišli pred njega, sta potegnili samokresa in uradnika na mestu ustrelili. Izjavili sta pozneje, da sta to storili z namenom, da se iz tega izcimi borba za samostojnost Indije.

Polem bank v Ameriki. Kontrolor nad drobnim denarjem Pole v Washingtonu se je nedavno izrazil, da je tekom desetih let in sicer od leta 1921 do letos, skrahiral po celi državi nad 8000 bank. Večina je bila takih, ki so imele kapitala 25.000 dolarjev ali manj. Samo 37 je pa bilo med temi bank v velikih mestih s kapitalom 1 milijona dolarjev ali več.

Ogromen kip Leninov. Še nekaj več jega, kakor je kip »Svobode« pred new-yorkškim pristaniščem, nameravajo postaviti ruski boljševiki v pristanišču mesta Leningrad. To bi bil ogromen kip Lenina, ki bo izdelan iz brona in visok 370 čevljev. Na vrhu bo imel velik sestilnik. Delo, za katerega so preračunani stroški na 70 milijonov dinarjev, bodo pričeli s 1. aprilom.

V Ameriki štedijo pri šolah. Šolska oblast v Čikagu ima v načrtu, da to leto odpusti iz službe 1200 učiteljskih moči, s čimer namerava prihraniti okrog treh milijonov dolarjev. Učence bi razdelili tako, da bi prišlo 4—6 učencev več na vsakega učitelja, ki bode ostali v službi. Med drugim imajo v načrtu, da se za eno leto popolnoma zaprete dve višji šoli.

Tat, ki se je skesal po 30 letih. Policija v Düsseldorfu na Nemškem je preje-

la te dni poštno pošiljko, ki je vsebovala zlato uro in pismo. V pismu poroča odpošiljatelj policiji, da gre v tem služaju za uro, ki je bila ukradena pred 30 leti in jo vrača sedaj skesan tat pravemu posestniku. Leta 1899 je šel pozno v noči mimo hišo, na kateri so bila vrata v zasebno stanovanje odprta na stežaj. S ceste je videl spečega moškega, ki je imel na nočni omarici zlato uro. »Vzel sem uro z omarice in izginil«, priznava uzmovič. Obdržal je uro 32 let, še le sedaj se je oglasila vest. Sklenil je, da vrne ukradeno uro. »Ako je še lastnik pri življenju, bode vesel, jaz bom pa rešen očitkov vesti«, je sklenil odpošiljatelj precej zakasnelo priznanje.

★

Kuharica od 35—45 let, ki dobro meščansko kuha, tudi nemško govoriti, se sprejme takoj. Predstaviti: Maribor, Badlova ulica 7.

Posestvo v najem ali stanovanje na deželi. Najugodnejši pogoji. Naslov v upravi. 85

V sled smrtnega slučaja prodaja v petek 15. in 16. tega meseca: Glasovir 2200 Din, postelje, mize, madrace, 2 kredence, omare, odeje, čevlje, perilo. Strosmajerjeva ulica 5, Maribor. 84

Učenca poštenih staršev takoj sprejme trgovina z mešanim blagom. Cela oskrba v hiši. Naslov v upravi lista. 63

Posestvo 30 oralov z vsemi potrebnimi poslopji se proda pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 40. Iztotam je na prodaj vinogradno posestvo z vsemi potrebnimi poslopji in pritisklina. 62

Denarja ni, draginja je velika, a zasluzek majhen. Ako hočete doma v svojem okraju dnevno nad 100 Din zasluziti, pošljite za pojasnila vsaj natančni naslov in znamko za odgovor. P. Batič, Ljubljana, poštni predal 276. 87

Kupim staro zlato, srebro, srebrno blago kakor tudi zlatnike po najvišji dnevni ceni. Ackermann in Kindl, Ptuj. 78

Šivalni stroj Singer, 5 letna garancija, za 800 Din na prodaj. Mehanična delavnica Dadie, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 83

Pekovski učenec se takoj sprejme: Kappel, pekarna, Rače pri Mariboru. 82

Trsje garantirano po 1 Din, sadno drevje po 8—19 Din ter jablanove divjake oddaja poneni Frangež Franc, Hoče 118, pri Mariboru. 81

Lepo posestvo na prodaj, meri okoli 3 orale, tik cerkev sv. Ane, občina Ščavnica. Vpraša se pri Francu Gole, Zg. Voličina. 80

Vrtnar, popolnoma več v zelenjarstvu, cvetličarstvu, posebno pa v vzgoji sadnega drevesa in vinograda, samski ali oženjen, lahko dobi stalno mesto. Ponudbe s spričevali in fotografijo je poslati na: Interreklam, Zagreb, Masarykova ulica 38, pod »Vrtlar P. 2421«. 79

Pekovski vajenec močni se takoj sprejme v pekarni: Maribor, Meljska cesta 23. 57

Mlajšega fanta h konju in za drugo delo z 200 Din plače sprejme T. Kramer, Sv. Marjetja ob Pesnici. 75

Lisičje in druge kože od divjačine kupuje I. Ratej, trgovec, Slov. Bistrica. 1701

Krasne kodre

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potenju do sežejo dame in gospodje brez škarij kodralk s Helo-Kodralom. Tudi najlepši bukrop se polepša s Helo, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na času in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila. Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. Cena 10 Din, 3 steklenice 22 Din, 6 steklenic 38 Din. — Dr. Miroslav Kemeny, Košice I., poštni predal 12/R 12, ČSR. 77

V Podčetrtek se prodala po najugodnejši ceni dve hiši. V eni je pošta in oddelek finančne kontrole, v drugi pa trafika, z vrtom, vino-gradom, sadovnjakom, travnikom in gozdom. Informacije daje Peternel, Podčetrtek. 73

Vinsko trsje, garantirano, najpriporočljivejših vrst na raznih podlagah nudi Gabrijel Koren, trsničar in drevesničar, Št. II pri Velenju. 74

JAVNA ZAHVALA.

Podpisani se javno zahvaljujem Podporni sekciji Kmetijske ekspornote zadruge r. z. z. o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44, za najtočnejšo in najkulantnejšo meni pripadajočo pod poro po smrti gospe

Jonas Marije iz Celja.

Radevolje priporočam to institucijo svojim somesčanom, za kar se tudi dolžnega čutim.

V Mariboru, dne 5. januarja 1932.

Hinko Gigoj.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred franciškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. — Pooblaščeni prodajalci sreč državne razredne lotrije.

193

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadruži z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hraničnih vlog znaša nad Din 100,000.000. Posojila na vknjižbo, poročivo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranične vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odtegne vlagateljem.

Vsaka gospodinja

naroča

Slovenski Gospodar!

1. ker priobčuje stalne članke tudi o gospodinjstvu,
2. ker ima za vodstvo kmetijskega gospodarstva veliko pouka,
3. ker prinaša zanimive novice,
4. ker ima lepo domačo zgodovinsko povest,
5. ker prinaša pravljice za deco,
6. ker ima mladinsko prilogo „Naš dom“,
7. ker je zavedno glasilo katoliškega slovenskega naroda,
8. ker je celoletnemu naročniku zavarovana stanovanjska hiša za Din 1000.—.

Gospodinje, Vaša skrb je, da bo „Slovenski Gospodar“ v Vaši hiši!

Oženjen par išče službo za majerja, gre tudi k vдовcu ali vdovi. Naslov v upravi lista pod »Trezen«. 61

Sprejme se takoj pošten čevljarski vajenec, ki bi imel res pravo veselje do obrti. Franc Salamon, Tezno 49, p. Maribor. 59

Sprejme se vajenec pri Franc Zavernik, kočki mojster, Šetarova, p. Sv. Lenart v Slov. goricah. 60

Služkinjo, pridno in poštano, sprejmem takoj. Prednost ima taka, ki ima veselje do svinj. Ponudbe na naslov: Ivan Žurej, lesna industrija, Slov. Bistrica. 55

Bogati postanete, če imate veliko znancev! — »Perssons«, Ljubljana, poštni predal 307. — Znamki za odgovor! 29

Iščem 4—5 dobrih delavnih moči za živinorejo in 1 viničarja z 4 delavnimi močmi. Vpraša se v upravi lista. 65

Viničarijo išče mala družina na deželi, s spričevalom, do 1. februarja. Anton Roj, Košake št. 37, p. Maribor. 66

Cepljene trte eno in dveletne na različnih podlagah po zelo znižani ceni, nudi I. trsnicaška zadruga v Sloveniji, Pošta Juršinci pri Ptaju. Zahtevajte cenik. 1718

Poročne prstane se kupi najbolje pri izdelovalcu Karlu Karner, zlatar, Maribor, Slovenska ulica 3. 71

Pekarno, prometno, blizu cerkve in postaje, kupim za ceno do 150.000 Din. Naslov v upravi lista. 47

Cepljene trte, prvorstne, komad 1 Din, korenjaki komad Din 0.25, izvanredna kvaliteta, pri naročilu vsestranske ugodnosti: Drevesnice J. Gradišnik, Šmarjeta, p. Celje. 49

JAVNA ZAHVALA.

Veže me dolžnost, da podpisana javno izrekam iskreno zahvalo Podporni sekcijski Kmet. eksportne zadruge r. z. z o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44, za meni prav kulantno izplačano pripadajočo podporo in sicer takoj po smrti

Petra Langerja v Mariboru

zatorej pa goriomenjeno sekcijsko vsakomur točno priporočam!

Maribor, dne 4. januarja 1932.

Gradišnik Avgust.

Banovinski zdravnik in zobozdravnik
Med. univ. dr. Omahen Gustav
ordinira v Planini nad Sevnico vsak dan v Pintarjevi hiši, vsak četrtek dopoldne pa v Jurkloštru. 56

Peči na žagovino izdeluje in pošilja na osmednevno poskušnjo ter plača vse tovorne stroške tvrdka, ako peč dobro ne deluje. R. Jakelj, Slovenjgradec. 1599

ZAHVALA.

Za izplačano milostno podporo po umrli članici Polič Ani izrekam tem potom podporno društvo

ZADRUŽNI SAMOPOMOČI V MARIBORU najtoplejšo zahvalo in priporočam to človeko-ljubno društvo v takojšnji pristop vsakemu, ako še ni njega član.

Sv. Urban pri Ptaju, dne 3. januarja 1932.
64. Franc Polanec.

Karl Mayeve povesti v letu 1932.

Najbolj čitana knjiga izmed vseh povesti je do sedaj in bo gotovo tudi ostala:

Povesti Karl Maya.

V založbi Tiskarne sv. Cirila v Mariboru so dosedaj izšle sledeče knjige:

Križem po Jutrovem,
Po divjem Kurdistalu,
Iz Bagdada v Stambul,
Winnetou vse tri knjige.

Vsaka knjiga obsega štiri zvezke po 160 strani. Zvezek stane Din 13.—, v polplatno vezano knjiga stane Din 65.—, v celo platno vezana Din 70.—. Winnetou z večbarvno naslovnico slike Din 75.—.

V letu 1932 bodo izšle sledeče tri knjige, katerih vsaka ima po 4 zvezke, skupno okrog 2000 strani:

V gorah Balkana,
V deželi Škipetarjev,
Žuti.

Te tri knjige lahko nazivamo:

Karl May potuje po Jugoslaviji,

kajti vse tri knjige pripovedujejo o živahnih in za nas še posebno zanimivih doživljajih Karl Maya v južni Srbiji, ko je bila še pod turškim gospodstvom.

Vsakega prvega v mesecu izide en zvezek, tekom leta torej 12 zvezkov po 160 strani. — Vsak zvezek stane Din 13.—. Kdor se priglasi vsaj do konca januarja kot celoleten naročnik, ali pa pozneje, tako da doplača vse za nazaj, dobi vseh 12 zvezkov, plača pa samo 10 mesečnih obrokov po Din 13.—. Kdor hoče dobiti v celoplatno vezano knjige vsako četrtek eno, skupno tri knjige, vplačuje skozi 10 mesecev po Din 17.—. Dosedanji naročniki lahko dobijo tudi same platnice z originalnimi slikami po Din 10.—. — Vsak tak naročnik ima nadalje tudi pravico do 25% popusta na vse knjige, ki jih je izdala in založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

JAVNA ZAHVALA.

Kot oče se čutim primoranega, izreči tem potom svojo zahvalo in priznanje Kmetijski eksportni zadrugi r. z. z o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44, za podporo po smrti mojega sina gospoda

Karla Poliča iz Sp. Porčiča, ki mi je bila na prav kulanten način od Podporno sekcijske gornje zadruge izplačana.

To točno izplačilo mi daje povod, gornji zavod vsakomur najtopleje priporočati.

Spodnji Porčič, dne 4. januarja 1932.

Janez Polič.

Najprimernejši dar za neveste:

Sveti mati Ana.

Molitvenik za žene in matero.

Područna stanovska knjiga.

Trgovci na deželi! Dobite si od nas malo zalogu tega molitvenika, da ga boste imeli vedno pripravljenega; in neveste vam bodo hvaležne! Priproste, pa tudi elegantne vezave v raznih cenah nudi.

Tiskarna sv. Cirila — Maribor.

Denar naložite Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

najboljše in najvarnejše pri Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hraničnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hraničnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

OBUTEV ZA VSAKO POTREBO IN PRILIKO, KI NE ŽULI NE NOGE NE ŽEPA.

ZNIŽALI SMO CENE MOŠKI OBUTVI IN OPREMILI
PRODAJALNICE Z NOVIMI VRSTAMI IN MODELL
PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE!

Riata

169.-

Vrsta 1937-22

Polčevlji za vsakdanjo nošo iz črnega ali rjavega boksa z tako trpežnim gumijastim podplatom. Dobro Vam bodo hodili za vsak štrapac.

199.-

Vrsta 9637-21

Elegantni moški polčevlji s šiljasto fazono. Lakanaste čevlje potrebujete za družbo in za zabavo, a iz črnega ali rjavega telečjega boksa za promenado.

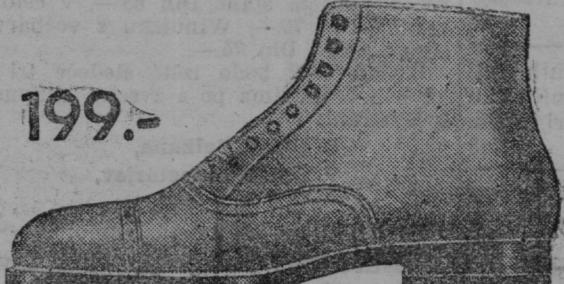
229.-

Vrsta 7637-46

Šiljasta oblika s tipično široko peto daje tem čevljem veliko eleganco. Imamo jih črne ali mahagonove barve. Izdelujemo jih v raznih širinah.

199.-

Vrsta 9977-27

Čevlji iz finega telečjega boksa s trpežnim usnjatim podplatom. Polšiljasta oblika daje čevljem izrazito elegantno zunanjost. Primerni za vsak dan in praznik.

229.-

Vrsta 9677-22

Črni čevlji iz telečjega boksa z močnim usnjatim podplatom. Polšiljasta oblika daje čevljem izrazito eleganco. Imamo jih v raznih širinah.

249.-

Vrsta 3667-21

Udobni moški čevlji široke oblike iz najfinejšega boksa, podloženi z usnjem in s prišitim jezikom. Ker ne propuščajo mokrote, se boste v njih počutili vedno udobno.

Več parov nogavic.

Prijetno se počutite, ako večkrat menjate nogavice. Imamo bogato izbiro raznih nogavic vseh modernih barv, k vsaki obleki in za vsak dan. Obračajte se na naše prodajalce. Ti Vam bodo najbolje priporočili, katere nogavice izberite.

Nogavice:

Moške iz suanca	Din 9.-
Moške iz suanca	> 15.-
Moške svilene	> 25.-
Ženske svilene	Din 15 in 25.-
Ženske svilene	Din 35.-

Drobno blago

Krema v steklenicah	Din 6.-
Krema v škatlicah	> 6.-
Krema v tubah	> 5.-
Žlica za čevlje	> 3.-

Več postrežbe

Hočemo popolnoma ugoditi Vašim potrebam, Vašemu okusu in žepu. Izkoristite naše delo.

Zahvala.

Vsem, ki so spremili na zadnji poti naše preljubo soprog, mater, teto, gospo

Marijo Vauhnik roj. Sirk

soprogu nadučitelja in posestnico pri Sv. Jakobu v Slov. gor.,

bodi izrečena najiskrenježa zahvala. Posebno zahvalo pa dolgujemo preč. kanoniku in dekanu jareninsk. g. Čižku za vodstvo pogreba in ganljive poslovilne in tolažilne besede ob grobu, vlč. domačemu g. župniku Erhartiču in č. g. kaplanu jareninskemu za častno spremstvo ter domačemu šentjakobskemu pevkemu zboru za v srce segajoče žalostinke.

S. Jakob v Slov. gor., dne 31. dec. 1931.

Žalujoči ostali.

Otvoritev podružnice!

Joža Hrastelj, trgovec v Gornji Radgoni, naznanjam, da otvorim dne 17. januarja 1932

podružnico svoje trgovine
v Slatina-Radencih št. 38
(dosedaj trgovina Franc Hauptman).

V tej prodajalni bom imel na zalogi vse kmetijske in gospodinjske potreščine in manufakturo. — Cene solidne — Postrežba točna!

Priporoča se 65

Joža Hrastelj
trgovina - podružnica
Slatina-Radenci